

Didėji Karė.

Musiai Aisne paupiuose dar ne užsibaigė; nors traukiasi jau tris savaites, bet niekas negali įspėti, kuri pusė laimės. Pastiprinimai ateina ir vieni, ir kiti pusė, todėl gavusi didesnę pastiprinimą pusė nustumia truputį savo priešus, bet kada ir jiems ateina taipgi pastiprinimas, tai jie paskini vėl atgauna savo senasias pozicijas. Nors mušis, arba geriau sakant, čia eilė mušių traukiasi jau kelias savaites, bet jie vis pasilieka be išsišimė. Taip einant ir toliau, pradėto mušio ir į metus gali neišsiti; tasyk abiejų pusių pajėgos ir pinigai išsitemę, o mušis būtų neišsitas ir visa karė būtų bereikalinga žmonių žudymui, nes nei kio svarbaus klausimo neišsiti. Senas spaudžiantis Europą slogutis-vokiečių sutvertas militarizmas slogintų tautas ir toliau, ešty didesnė mokesčiai nuo žmonių išlųty pinigų dalį. Rubežiai pasilikty tie patys, o su tuom pasilikty ir pavergtų tautų prispaudimas; didesnės tautos ešty mažesnės, kaip eđa didesnė lydeka mažesnė.

Spalio 5 d. Francuzijos karės ministerija pagarsino žinią, jog ant mušio lauko žymių permainų nėra. Ant kairiojo sparno traukiasi nesiliaujanti mušiai. Argonė ir Maas upės kalvų distriktuose priešas užpuola francuzus lygiai čia, kaip ir naktį; kareiviams nėra laiko atsiliėti, nėra laiko miegoti. Todėl klausimas, kaip ilgai jie išlaikyti galės. Bet taip alsinami kareiviai ne vienos, bet abiejų pusių.

Iš Vokietijos bevielinių telegrafu Amerikon vokiškam ambasadoriui atsiųstos žinios skamba truputį kitaip. Sulyg bevielinio telegrafo žinių: vokiečių kariūmenės padėjimas Francuzijoje ešas užganėdinantis. Gavęs pastiprinimą, dešinysis vokiečių sparnas nužengė toliau ant linijos Albert, Alost ir Roye. Roye kalvos po kruvinų mušių tapo vokiečių užimtos. Armijos viduryj viskas pasilieka taip, kaip pirma buvo. Vokiečiai nori francuzus ir anglus nustumti kito upės Maas pusėn. Tarp Toul ir Verdun vokiečiai paėmė du fortus. Žengimas pirmyn vokiečių per St. Mihiel spragą buvo trukdomas francuzų, kurie įstengė savo užpuolinai vokiečius sulaukyti. Francuzai prispazįsta, jog mušiuose žudo labai daug kareivių, nes buk vokiečių artilerija esanti geresnė. Bet apie tai pašalinai, esanti ant mušio lauko laikraščių korespondentai, abejojai; priešingai, jie užtikrina, jog francuzų kanuolės siekia toliau, negu vokiškos, tai jau tuom jos yra geresnės; francuzų kanuolės ir tuom parankesnės, kad jos yra lengvesnės už sunkias vokiškas kanuoles.

Dėlei šalto oro, francuzai turi sugrąžinti iš Francuzijos, susidedančius iš afrikonų regimentus; todėl francuzų linijos bus apsilypnintos ir vokiečiai tikisi jas perlauzti. Bet vietoj sugrąžintų Afrikon kareivių, Francuzija sušaukė tarnyston 19 ir 20 metų vaikus. Tie tai uždengs spragas, pasidariusias ir per žuvusius mušiuose ir sugrąžinimą juodspalvių regimentų.

Vokiečiai užtikrina, kad greitai paims Antverpeną, nes paėmė visą eilę tolesnių fortų; bet Londono žinios visai ką kita sako: sulyg Londono žinių-belgai etmušė visus ant Antverpeno vokiečių užpuolimus ir nuvijo juos toliau. Sulyg ty žinių, vokiečiams visur Belgijoje pradeda nesisekti. Iš Belgijos sostinės kraustosi vokiečiai atgal Vokietijon; ten išgabeno sužeistuos kareivius. Vokietijon išgabeno ir visus svarbesnius dokumentus. Iškelia Vokietijon ir kariūmenės štabas.

Skaitlių paimtų nelaisvėn vo-

kiečiai paduoda ant 220,000, o tame eš 3,111 aficiery.

Londono telegramai nuolatai garsino, jog armija vokiško generolo Kluck yra angly ir francuzų apstota ir turės pasiduoti, vokiškas gi ambasadorius Washingtone užtikrina, jog generolas Kluck ne tik nesiduoda priešams savo stovyklas apeiti, bet juos atgal muša.

Mažiausia melo yra francuzų valdžios telegramuose, už tai žinios vokiškojo ambasadoriaus Washingtone, taipgi Austrijos ambasadoriaus ir Rusijos kariūmenės atstovo, tikėti negalima, nes jų žinios viena kitai prieštarauja.

Nuo rytinio ir piet-rytinio mušio lauko vien prieštaraujančios ateina žinios, kas rodo, kad jeigu ne visi mušiuose dalyvaujant, tai bent keli turi meluoti. Kad rusų garsinami, taipgi Austrijos ambasadoriaus telegramai nesutinka su teisybe, apie tai ne kartą galima buvo persitikrinti.

Dabar rusai garsina, jog Leva-

kija tapo suvisu nuo vokiečių išvalyta, buk Suvalkų ir Lomvos gubernijose visur vokiečiai tapo sumušti. Mušij tarp Augusto o ir Druskininkų (turbut Liška-vo?), kur vokiečiai mėgino persikelti per Nemuną ir traukti Vilniū, žuvo vokiečių 30,000, o 20,000 nelaisvėn paimta. Kad mušis eđa buvo smarkus, abejonės nėra, nes visame Nemune, nuo upės subėgusio kraujo, vanduo buvo raudonas. Kad vokiečiai rusai neleidė kito Nemuno pusėn, to jie nežgina; bet ir rusų garsinamos žinios, buk Suvalkų gubernija tapo nuo vokiečių išvalyta, turbut taipgi nesutinka su teisybe, nes po tam buvo smarkūs mušiai prie Augustavo, kur, kaip užtikrina vokiečiai, tapo veik suvisu išnaikinti du rusiškos kariūmenės korpusai. Rusai sako, jog prie Augustavo sumušti vokiečiai paliko sunkias kanuoles ir bėga vakary link. Vokiečiai prispazįsta, jog išsida-čėjo tolesnio nuo Augustavo žengimo į rytus dėl kelių blogumo, ne dėl mušio pralaimėjimo. Suvalkai eš dar vis vokiečių rankose, vokiečiai apledo neturinčius svarbos miestelius Kalvariją ir Mariampolė.

Rusijos caras spalio 5 d. iškelia pats karėn, tik kas žin kuom jis prisidės prie Rusijos laimėjimo. Prusų Lietuvoj vokiečių kariūmenė vis traukiasi prieš įsiveržusius Vokietijon rusus, nors taipgi vėl mėgina Lenkijon įsiveržti tarp Virbaliaus ir Lyck. Rusijos ambasadorius Ryme pagarsino, jog Lietuvoj vokiečiai suvisu tapo sumušti ir bėga į nemon, viską, net ginklus ir raudus, kad šie bėgimo netrukdūt, ant kelio pameta. Vokiečių nuostolius mušiuose Lietuvoj rusai paduoda ant 70,000 kareivių. Rusams teko daug ginklų.

Dabar Vokietijon traukia dvi rusų armijos: viena nuo ryu, kita gi nuo pietų veržiasi Slezijon. Abidvi tos armijos eina prie Alensteno, kur karės pradžioj buvo taipgi smarkūs mušiai, bet eđa tasyk rusų generolas Rennenkampf tapo sumuštus ir su visa savo armija turėjo iš Vokietijos pasitraukti; turėjo net vokiečių kariūmenę Lenkijon leisti. Ir tasyk Vokietijon įsiveržė dvi rusų armijos — vilniškė generolo Rennenkampfo ir varšavinė — generolo Žilinskio, ir abidvi buvo vokiečių atgal išvytos.

Ant pietinio mušio lauko, tai gi Austrijoj, nieko svarbesnio neatsitiko. Rusai jau ne sykį garsino, jog paėmė austrų tvirtovę Przemysl ir artinasi prie Krokavo. Ištikro, vienok, Przemysl dar ir dabar austrų rankose. Krokavą gina sujungtos austrų ir vokiečių pajėgos. Padėti austrams atsiremti prieš rusus su-

savo armija traukia rusų pergalėtojas Prusų Lietuvoj, generolas Hindenburg.

Isiveržs vėl į Prusus rusų generolas Rennenkampf, kaip iš pravarės matyt, taipgi vokiečiams, užtikrina, jog nors ir dabar jam nepasisekė, Kalėdas jis vis gi su savo kareiviais praleisys Berline. Kad tik ten nepaklūtų kaipo belaisvis.

Austrai giriasi, jog per Karpatų perėjimus įsiveržė Vengrijon ir pasiekė Marmaros, rusai ten tapo sumušti ir per tuos pačius perėjimus išvyti atgal Galicijon. Bet tai buvo, turbut, vien didelės kazokų patrolės, kurios visai nesitikejo Vengrijoj užsilaikyti.

Anglija visokiais budais stengiasi Skandinavijos tautas prieš vokiečius sukelti. Portugalija jau rengia savo kariūmenę ir ją pasius Francuzijon padėti anglams.

Italai Triesto, Tridento, taipgi Dalmatijos, atsikaukė į Italijos karalių su prašymu pasirūpinti tuos kraštus atimti nuo Austrijos ir su Italija sujungti.

Maskvon atgabeno daugybę austrų belaisvių; sako, buk jų atgabenta 300,000. Tarp belaisvių daugiausia yra slavų.

Berlinas Vokietija karės reikalams nuo savo žmonių pasiskolino 1,250,000,000 doliarų, o su bankų rezervomis turės suviršum 2 milijardų doliarų. Karei Vokietija reikalauja po 5 milijonus doliarų kasdieną.

Rymas. Gauta eđa žinia, buk prie Cattaro tapo paskandintas bombardavęs tą miestą francuzų kariškas laivas. Francuzai vienok užtikrina, jog per visą karės laiką jie nei vieno laivo neuždė.

Italija pašaukė tarnystėn atsargos kareivius ir buk jiems prisakyta įsiveržti Dalmatijon (Austrijos provincija).

Londonas. Francuzai ir anglai užėmė Afrikos vokiškose valdybose miestus Duala ir Bonaberi.

Vokiečiai iki rugsėjo 23 d. paskandino jūre 20 angliskų prekių laivų, apimančių 59,331 toną. Angliški skraiduoliai pagavo daugiau vokiškų prekių laivų, bet jų nenaikino. 8 angliskų laivus išnaikino vokiečių jūre išmėtytos minos. Vokiški kariskai laivai išnaikino 24 žvejų laivelius, o karei prasidėjus savo portuose konfiskavo 74 angliskų prekių laivus 170,000 tonų. Anglijos portuose konfiskuota 102 vokiški laivai 200,000 tonų; jūre pa-gauta 88 dideli vokiški laivai, apimanti 338,000 tonų.

Greikijos valdžios agentas užsteliavo Amerikoj už kelis milijonus doliarų amunicijos, daug valgio produktų, baltų ir 10,000 arklų ir milijoną tonų anglų.

Paryžius. Gauta eđa žinia iš Nis apie serbų laimėjimus Bosnijoje. Serbai apvaldė Romanai kalnus, netoli Serajevo; austrus išvyjo iš jų drutų stovyklų. Serbai užėmė miestus: Ada Tzaulia ir Ada Mala. Austrai vėl mėgino per šavą ir Driną persikelti Serbijon, bet serbai juos atmušė.

Londonas. Albanių senatas užimti Albanijos sota pakvietė kunigaikštį Burham-Eddoną, brojį išvyto Turkijos sultano Abdul-Hamido. Essad Paša turi 12,000 kareivių ir nori neleisti Burdan-Eddonui sostą užimti.

Varšava. Suėmė Varšavos policijos perdėtinį (policeisterą) už visokias prigayvystes, besisavinimą viešų pinigų ir kyšių spaudimą.

Paryžius. Laikė naktinio mušio vokiečių eilės pasidarbė sumišimai ir jie nukreipė savo kanuoles ir karabinius ne į francuzus, bet į savuosius. Kol klaidė patėmijo, užmušta daug vokiečių.

Į Gandavą atkako 35,000 pabėgusių. Apieilinkė esanti kaimai ir miesteliai dega.

Paryžius. Turinti didelį dvarą Marne paupiuose, Francuzų baronienė de Baye pranešė Paryžiūn, jog Vokietijos sosto įpėdinis į jos dvarą kaipo plėšikas atsilankė ir jį išplėšė. Pajėmė ne vien dailės daiktus, bet ir brangius mebelius. Portretus caro ir carienės sumyniojo.

Amsterdam, Hollandijoje. Belgijoje, mieste Liere, ligonbutij eksplodavo vokiečių bomba ir užmušė 9 lignonius.

Paryžius. Gauta eđa žinia, jog serbai Vengrijon įsiveržė ir antrą kartą užėmė miestą Zemliną.

Londonas. Gauta eđa žinia, buk dešinysis vokiečių sparnas likosi perlauztas ir jį veja francuzų ir angly kariūmenės.

Rugsėjo 30 d. Londonan atėjo

žinia, buk Somme departamente vokiečių dešinysis sparnas tapo apsuptas, o francuzai nužengė toliau į rytus. Miestą Peronne vėl užėmė francuzai.

Japonai Azijoje užėmė Weih-sien ir jį savo rankas paėmė Ciau-Kiau-čau geležkelį. Kyniečiai į padangas išmetė didelį plicinij tiltą netoli Weih-sien.

Rugsėjo 28 d., bombarduojant japonams Tsing-tao fortus, tame dalyvavo ir vienas angliskas kariškas laivas.

Rusų generolas, vedantis Vilniaus armiją, Rennenkampf, drausindamas savo kareivius, užtikrina, jog Kalėdas jie apvaikšios Berline. Bet Rennenkampf jau du kartu tapo iš Prusų išvytas. Kad tik tas ir toliau neatsikartotų. Tasyk rusai galėtų but Berline kaipo nelaisviai, kaip tai atsitiko ir su vokiečiais, kurie vien kaipo belaisviai Paryžij pamatė.

Per Londoną Kopenhagenan atėjo žinia, jog stovėję Schleswige ir Holsteime vokiški kareiviai tapo Francuzijon pasiūti, o jų vieton ateina eđa paskutinio paskaukino atsargos kareiviai.

Londonas. Įsiveržus rusams Vengrijon, austrų kariūmenė pasiliko Galicijoje, o ginti Vengriją palikta vengrų milicijai, arba taip vadinamiems honvedams. Austrų kariūmenė dumia į tvirtovę Krokavą. Vengrijos honvedus rusai išvyjo iš trijų pozicijų.

Vokiškas kariskas skraiduolis "Emden" Indijų pakrantėse paskandino 5 angliskų prekių laivus. Jis bombardavo anglams prigulintį miestą Madras ir francuzų miestą Pondichery.

Vokiečiai Azijoje apledo tvirtovę Madersee liniją prie Tsing-tao.

Kiek yra vokiečių Belgijoje, nežinia, bet per Brusselles perėjo jų vieng tik dieną 150,000. Visa šaurinė Belgija yra belgų rankose.

Amsterdam. Iš vokiško orlaivio išmesta bomba mieste Deyn-ge draučiai pagadino katalikų vienuolyną.

Atėjo eđa žinia iš Paryžiaus, jog dešinysis vokiečių kariūmenės sparnas tapo perlauztas ir francuzai jį veja šiaurij link. Sujungtos francuzų ir angly pajėgos galutinai įveikė vokiečius austrai išmėtė minas ir jos kenkia Italijos laivams. Austrija pažadėjo minas išgrabyti ir Italijai išmokėti milijoną doliarų atlyginimo.

Belgų komisijos tapo pagarsintais ketvirtasis raportas apie vokiečių žiaurumus, papildytus Belgijoje. Sulyg to raportu: Aerschot mieste ir apieilinkė vokiečiai per šešias savaites plėšė namus, o paskui, kad savo bjaurius darbus paslėpus, miestą ir apieilinkė kaimus uždegė.

Venecija. Austrijos sostinė skubiai drutinama apkasais. Iš civilistų niekas prie apkasų negali prisitarti; prisitartinusius sušaukė.

Petrograd. Po smarkiam mušui rusai išvyjo vokiečius iš Augustavo, Suvalkų gub. Vokiečių sunkioji artilerija nuo senai jėgių pasekinių bombarduoja tvirtovę Oswiec. Susirėmimai buvo prie Šeučino ir prie Andrejevo.

Rugsėjo 30 d. Istrijos pakrantėse ant austrų minos užbėgo rumaniškas laivas "Maria" ir tašėn, bet tas nepasisekė. Rusai išvyjo vokiečius iš Augustavo.

Rugsėjo 30 d. Londonan atėjo

žinia, buk Somme departamente vokiečių dešinysis sparnas tapo apsuptas, o francuzai nužengė toliau į rytus. Miestą Peronne vėl užėmė francuzai.

Japonai Azijoje užėmė Weih-sien ir jį savo rankas paėmė Ciau-Kiau-čau geležkelį. Kyniečiai į padangas išmetė didelį plicinij tiltą netoli Weih-sien.

Rugsėjo 28 d., bombarduojant japonams Tsing-tao fortus, tame dalyvavo ir vienas angliskas kariškas laivas.

Rusų generolas, vedantis Vilniaus armiją, Rennenkampf, drausindamas savo kareivius, užtikrina, jog Kalėdas jie apvaikšios Berline. Bet Rennenkampf jau du kartu tapo iš Prusų išvytas. Kad tik tas ir toliau neatsikartotų. Tasyk rusai galėtų but Berline kaipo nelaisviai, kaip tai atsitiko ir su vokiečiais, kurie vien kaipo belaisviai Paryžij pamatė.

Per Londoną Kopenhagenan atėjo žinia, jog stovėję Schleswige ir Holsteime vokiški kareiviai tapo Francuzijon pasiūti, o jų vieton ateina eđa paskutinio paskaukino atsargos kareiviai.

Londonas. Įsiveržus rusams Vengrijon, austrų kariūmenė pasiliko Galicijoje, o ginti Vengriją palikta vengrų milicijai, arba taip vadinamiems honvedams. Austrų kariūmenė dumia į tvirtovę Krokavą. Vengrijos honvedus rusai išvyjo iš trijų pozicijų.

Vokiškas kariskas skraiduolis "Emden" Indijų pakrantėse paskandino 5 angliskų prekių laivus. Jis bombardavo anglams prigulintį miestą Madras ir francuzų miestą Pondichery.

Vokiečiai Azijoje apledo tvirtovę Madersee liniją prie Tsing-tao.

Kiek yra vokiečių Belgijoje, nežinia, bet per Brusselles perėjo jų vieng tik dieną 150,000. Visa šaurinė Belgija yra belgų rankose.

Amsterdam. Iš vokiško orlaivio išmesta bomba mieste Deyn-ge draučiai pagadino katalikų vienuolyną.

Atėjo eđa žinia iš Paryžiaus, jog dešinysis vokiečių kariūmenės sparnas tapo perlauztas ir francuzai jį veja šiaurij link. Sujungtos francuzų ir angly pajėgos galutinai įveikė vokiečius austrai išmėtė minas ir jos kenkia Italijos laivams. Austrija pažadėjo minas išgrabyti ir Italijai išmokėti milijoną doliarų atlyginimo.

Belgų komisijos tapo pagarsintais ketvirtasis raportas apie vokiečių žiaurumus, papildytus Belgijoje. Sulyg to raportu: Aerschot mieste ir apieilinkė vokiečiai per šešias savaites plėšė namus, o paskui, kad savo bjaurius darbus paslėpus, miestą ir apieilinkė kaimus uždegė.

Venecija. Austrijos sostinė skubiai drutinama apkasais. Iš civilistų niekas prie apkasų negali prisitarti; prisitartinusius sušaukė.

Petrograd. Po smarkiam mušui rusai išvyjo vokiečius iš Augustavo, Suvalkų gub. Vokiečių sunkioji artilerija nuo senai jėgių pasekinių bombarduoja tvirtovę Oswiec. Susirėmimai buvo prie Šeučino ir prie Andrejevo.

Rugsėjo 30 d. Istrijos pakrantėse ant austrų minos užbėgo rumaniškas laivas "Maria" ir tašėn, bet tas nepasisekė. Rusai išvyjo vokiečius iš Augustavo.

Rugsėjo 30 d. Londonan atėjo

žinia, buk Somme departamente vokiečių dešinysis sparnas tapo apsuptas, o francuzai nužengė toliau į rytus. Miestą Peronne vėl užėmė francuzai.

Japonai Azijoje užėmė Weih-sien ir jį savo rankas paėmė Ciau-Kiau-čau geležkelį. Kyniečiai į padangas išmetė didelį plicinij tiltą netoli Weih-sien.

Rugsėjo 28 d., bombarduojant japonams Tsing-tao fortus, tame dalyvavo ir vienas angliskas kariškas laivas.

Rusų generolas, vedantis Vilniaus armiją, Rennenkampf, drausindamas savo kareivius, užtikrina, jog Kalėdas jie apvaikšios Berline. Bet Rennenkampf jau du kartu tapo iš Prusų išvytas. Kad tik tas ir toliau neatsikartotų. Tasyk rusai galėtų but Berline kaipo nelaisviai, kaip tai atsitiko ir su vokiečiais, kurie vien kaipo belaisviai Paryžij pamatė.

Per Londoną Kopenhagenan atėjo žinia, jog stovėję Schleswige ir Holsteime vokiški kareiviai tapo Francuzijon pasiūti, o jų vieton ateina eđa paskutinio paskaukino atsargos kareiviai.

Londonas. Įsiveržus rusams Vengrijon, austrų kariūmenė pasiliko Galicijoje, o ginti Vengriją palikta vengrų milicijai, arba taip vadinamiems honvedams. Austrų kariūmenė dumia į tvirtovę Krokavą. Vengrijos honvedus rusai išvyjo iš trijų pozicijų.

Vokiškas kariskas skraiduolis "Emden" Indijų pakrantėse paskandino 5 angliskų prekių laivus. Jis bombardavo anglams prigulintį miestą Madras ir francuzų miestą Pondichery.

Vokiečiai Azijoje apledo tvirtovę Madersee liniją prie Tsing-tao.

Kiek yra vokiečių Belgijoje, nežinia, bet per Brusselles perėjo jų vieng tik dieną 150,000. Visa šaurinė Belgija yra belgų rankose.

Amsterdam. Iš vokiško orlaivio išmesta bomba mieste Deyn-ge draučiai pagadino katalikų vienuolyną.

Atėjo eđa žinia iš Paryžiaus, jog dešinysis vokiečių kariūmenės sparnas tapo perlauztas ir francuzai jį veja šiaurij link. Sujungtos francuzų ir angly pajėgos galutinai įveikė vokiečius austrai išmėtė minas ir jos kenkia Italijos laivams. Austrija pažadėjo minas išgrabyti ir Italijai išmokėti milijoną doliarų atlyginimo.

Belgų komisijos tapo pagarsintais ketvirtasis raportas apie vokiečių žiaurumus, papildytus Belgijoje. Sulyg to raportu: Aerschot mieste ir apieilinkė vokiečiai per šešias savaites plėšė namus, o paskui, kad savo bjaurius darbus paslėpus, miestą ir apieilinkė kaimus uždegė.

Venecija. Austrijos sostinė skubiai drutinama apkasais. Iš civilistų niekas prie apkasų negali prisitarti; prisitartinusius sušaukė.

Petrograd. Po smarkiam mušui rusai išvyjo vokiečius iš Augustavo, Suvalkų gub. Vokiečių sunkioji artilerija nuo senai jėgių pasekinių bombarduoja tvirtovę Oswiec. Susirėmimai buvo prie Šeučino ir prie Andrejevo.

Rugsėjo 30 d. Istrijos pakrantėse ant austrų minos užbėgo rumaniškas laivas "Maria" ir tašėn, bet tas nepasisekė. Rusai išvyjo vokiečius iš Augustavo.

Rugsėjo 30 d. Londonan atėjo

žinia, buk Somme departamente vokiečių dešinysis sparnas tapo apsuptas, o francuzai nužengė toliau į rytus. Miestą Peronne vėl užėmė francuzai.

Japonai Azijoje užėmė Weih-sien ir jį savo rankas paėmė Ciau-Kiau-čau geležkelį. Kyniečiai į padangas išmetė didelį plicinij tiltą netoli Weih-sien.

Rugsėjo 28 d., bombarduojant japonams Tsing-tao fortus, tame dalyvavo ir vienas angliskas kariškas laivas.

Rusų generolas, vedantis Vilniaus armiją, Rennenkampf, drausindamas savo kareivius, užtikrina, jog Kalėdas jie apvaikšios Berline. Bet Rennenkampf jau du kartu tapo iš Prusų išvytas. Kad tik tas ir toliau neatsikartotų. Tasyk rusai galėtų but Berline kaipo nelaisviai, kaip tai atsitiko ir su vokiečiais, kurie vien kaipo belaisviai Paryžij pamatė.

Per Londoną Kopenhagenan atėjo žinia, jog stovėję Schleswige ir Holsteime vokiški kareiviai tapo Francuzijon pasiūti, o jų vieton ateina eđa paskutinio paskaukino atsargos kareiviai.

Londonas. Įsiveržus rusams Vengrijon, austrų kariūmenė pasiliko Galicijoje, o ginti Vengriją palikta vengrų milicijai, arba taip vadinamiems honvedams. Austrų kariūmenė dumia į tvirtovę Krokavą. Vengrijos honvedus rusai išvyjo iš trijų pozicijų.

Vokiškas kariskas skraiduolis "Emden" Indijų pakrantėse paskandino 5 angliskų prekių laivus. Jis bombardavo anglams prigulintį miestą Madras ir francuzų miestą Pondichery.

Vokiečiai Azijoje apledo tvirtovę Madersee liniją prie Tsing-tao.

Kiek yra vokiečių Belgijoje, nežinia, bet per Brusselles perėjo jų vieng tik dieną 150,000. Visa šaurinė Belgija yra belgų rankose.

Amsterdam. Iš vokiško orlaivio išmesta bomba mieste Deyn-ge draučiai pagadino katalikų vienuolyną.

Atėjo eđa žinia iš Paryžiaus, jog dešinysis vokiečių kariūmenės sparnas tapo perlauztas ir francuzai jį veja šiaurij link. Sujungtos francuzų ir angly pajėgos galutinai įveikė vokiečius austrai išmėtė minas ir jos kenkia Italijos laivams. Austrija pažadėjo minas išgrabyti ir Italijai išmokėti milijoną doliarų atlyginimo.

Belgų komisijos tapo pagarsintais ketvirtasis raportas apie vokiečių žiaurumus, papildytus Belgijoje. Sulyg to raportu: Aerschot mieste ir apieilinkė vokiečiai per šešias savaites plėšė namus, o paskui, kad savo bjaurius darbus paslėpus, miestą ir apieilinkė kaimus uždegė.

Venecija. Austrijos sostinė skubiai drutinama apkasais. Iš civilistų niekas prie apkasų negali prisitarti; prisitartinusius sušaukė.

Petrograd. Po smarkiam mušui rusai išvyjo vokiečius iš Augustavo, Suvalkų gub. Vokiečių sunkioji artilerija nuo senai jėgių pasekinių bombarduoja tvirtovę Oswiec. Susirėmimai buvo prie Šeučino ir prie Andrejevo.

Rugsėjo 30 d. Istrijos pakrantėse ant austrų minos užbėgo rumaniškas laivas "Maria" ir tašėn, bet tas nepasisekė. Rusai išvyjo vokiečius iš Augustavo.

Rugsėjo 30 d. Londonan atėjo

žinia, buk Somme departamente vokiečių dešinysis sparnas tapo apsuptas, o francuzai nužengė toliau į rytus. Miestą Peronne vėl užėmė francuzai.

Japonai Azijoje užėmė Weih-sien ir jį savo rankas paėmė Ciau-Kiau-čau geležkelį. Kyniečiai į padangas išmetė didelį plicinij tiltą netoli Weih-sien.

Rugsėjo 28 d., bombarduojant japonams Tsing-tao fortus, tame dalyvavo ir vienas angliskas kariškas laivas.

Rusų generolas, vedantis Vilniaus armiją, Rennenkampf, drausindamas savo kareivius, užtikrina, jog Kalėdas jie apvaikšios Berline. Bet Rennenkampf jau du kartu tapo iš Prusų išvytas. Kad tik tas ir toliau neatsikartotų. Tasyk rusai galėtų but Berline kaipo nelaisviai, kaip tai atsitiko ir su vokiečiais, kurie vien kaipo belaisviai Paryžij pamatė.

Per Londoną Kopenhagenan atėjo žinia, jog stovėję Schleswige ir Holsteime vokiški kareiviai tapo Francuzijon pasiūti, o jų vieton ateina eđa paskutinio paskaukino atsargos kareiviai.

Londonas. Įsiveržus rusams Vengrijon, austrų kariūmenė pasiliko Galicijoje, o ginti Vengriją palikta vengrų milicijai, arba taip vadinamiems honvedams. Austrų kariūmenė dumia į tvirtovę Krokavą. Vengrijos honvedus rusai išvyjo iš trijų pozicijų.

Vokiškas kariskas skraiduolis "Emden" Indijų pakrantėse paskandino 5 angliskų prekių laivus. Jis bombardavo anglams prigulintį miestą Madras ir francuzų miestą Pondichery.

Vokiečiai Azijoje apledo tvirtovę Madersee liniją prie Tsing-tao.

Kiek yra vokiečių Belgijoje, nežinia, bet per Brusselles perėjo jų vieng tik dieną 150,000. Visa š

kanuolių bombardavo tvirtovę Osowiec, bet be pasekmių. Buvo sušaudyti prie Andrejevo ir Sčučino. Vokiečiai stengėsi perkirsti susisiekimą tarp Petrogrado ir Varšavos, Vilniaus ir Gardino.

Londonas. Galicijoje austrų ir vokiečių kariuomenės vėl priešakinį žengti pradėjo ir privertė rusus iš Vislos apietinkti trauktis atgal. Rusų raiteliai tapo sumušti prie Biezo.

Visos valdžios įstaigos Galicijoje tapo pastatytos po valdžia rusiško general-gubernatoriaus, grafo Bobrinskio. Rytinėje Galicijoje visose įstaigose įvedė rusišką kalbą, vakarinėje gi leista dar vartoti lenkiską kalbą.

Londonas. Galicijoje Rusija sutraukė milijoną karių. Jeigu pasiseks prie Krokavo sumušti sujungtas austrų ir vokiečių jėgas, rusai galės kruvoni suėiti su kariuomene, esančia Šlezijoje ir trauktis prie Berlio.

Vokiečių kariuomenė, po vadovystės sumušimo rusus Prūsų Lietuvoje gen. Hindenburg, atėjo austrams padėti Galicijon.

Argonne apskrityje vokiečiai stengėsi perlaužti francūzų kariuomenės vidurį ir privertė juos trauktis iš Lotaringijos, bet vokiečių užpuolimus francūzai atmušė.

Prie upės Aisne iš Indijų ir Skotijos anglams atėjo pastiprinimas. Prieš sudurtintus priešius vokiečiai turi atgal trauktis.

Gauta žinia, jog dalis francūzų kariuomenės atėjo Belgijon ir stengiasi generolui Kluck užimti užpakalį, taigi, pasitraukimo kelią.

Paryžius. Atėjo čia žinia, buk Vokietijos sosto įpėdinis tapo pafantais. Bet apie teisingumą tos žinios reikia abejoti. Ne pirmą sykį apie jį leidžiama panašūs paskalniai. Londonan atėjo žinia, buk ciesaorus Wilhelmo sunus Adalbert yra belgų suimtas.

Berlinas. Susirėnime vokiečių su japonais prie Tsing-tao japonai nužudė 2,300 karių; vokiečių nuostoliai buvo menki.

Vokiečių laivyno dalis iš 40 kariškų laivų atkako prie Vindobonos ir bombardavo ten Karsel portą. Mėgino ant kranto išsodinti kariuomenę, bet rusai lengvai juos atmušė ir laivus privertė trauktis iš porto.

Londonas. Apiešinkėse Antverpen, kad apskunkinti vokiečiams prie miesto priejima, belgai užleido vandenį, nes, mat, dalis miesto apietinkų yra žemniaus jurių paviršiaus.

Paryžius. Iš Vindobonos atėjo žinia, jog tapo atstatytas Austrijos kariuomenės vyriausiasis vadovas, generolas Auffenberg. Vieni sako, kad jis atstatytas dėl nemokėjimo įveikti rusų; kiti gi sako, kad jis apsirgo cholera.

Londonas. Iš Venecijos atėjo čia žinia, jog sujungti anglų ir francūzų laivynai pradėjo bombarduoti Austrijos karišką fortą Pola.

Vokietijos miestas prie Reino, Koeln, rengiasi prie francūzų apgulimo.

Serbijos generolas Jankovich sutraukė Bosnijos miesto Serajevo veržimą, nes austrai turi labai drutas pozicijas.

Rymas. Laikraštis "La Idea Nazionale" gavo žinia, buk Italijos užsienio ministeris San Ginhano pasitraukia nuo vietos. Su juo pasitraukimu turės persikeisti ir Italijos užsienio politika.

Bordeaux. Vokiški kariški ckraidnoliai "Scharnhorst" ir "Gneisenau" bombardavo miestą Papete. Miestas tas yra Oceanijoje; yra tai sostinė francūzų valdybos Fahiti. Porte paskandino francūzišką laivą "Zelee".

Tulos dalis francūzų kairiojo sparno kai-kuriose vietose pasitraukė truputį atgal. Į šiaurius nuo Somme francūzai nužengė priešakin. Tarp Roje ir Las-signy francūzai atmušė visus vokiečių užpuolimus. Apiešinkėse Mihiel nėra jau vokiečių.

Londonas. Mieste Crossen laike smarkios vėtrros rusai belaisviai mėgino pabėgti. Sargyba panaudojo ginklus. Užmušta 3

kareiviai, sunkiai pašauta 8, lengviau sužeisti yra daug.

Belgijoje vokiečiai užėmė miestą Mecheln. Užiman miestą, kareiviams buvo prisakyta miesto nebombarduoti, kad šiuviai neužgautų senos katedros bažnyčios.

Iš Vindobonos atėjo žinia, jog serbai per upę Savą vėl mėgino Vengrijon įsiveržti, bet vengrų bonivilai juos atmušė.

Washington, D. C. Vokietijos ambasadorius padavė skundą prezidentui, buk francūzai kan-kina sužeistus vokiečius, į jų rankas pakliuvusius. Buk tai darė laisvieji šauliai, prie Okchies, ir už tai buk vokiečiai išdegino miestą. Bet apie vokiečių žaunumus daug daugiau pranešama, todėl ir kaltinimas francūzų gal daromas nukreipimui svieto akių ir išstiepinimui žiaunumų pačių vokiečių.

Rymas. Rusiškas ambasadorius pagarsino, jog Suvalkų gubernijoje ir Lodz apietinkėse, Lenkijoje, vokiečiai baisiai tapo sumušti ir turėjo pasitraukti iš Suvalkų, Ossovo ir kitų jų užimtų miestų. Bėgdami, vokiečiai pametė daug amunicijos, savo karabinius ir rancus. Klampynėse paliko daug kanuolių. Sulyg kitų žinių iš Petrogrado, mušiuose Lenkijoje užmušta ir sužeista 30,000, o suimta 20,000 vokiečių.

Rusų kavalerijos divizija prie Kelcų užpuolė vokiečius ir juos taip sumušė, kad jie viską, net ginklus paliko. Lenkijoje vokiečiams nesiseka, nes dėl blogų kelių kanuolės nuklimsta ir iš jų vokiečiai negali naudotis.

Londonas. Vokiečiai rengiasi trauktis iš Belgijos sostinės Brüssel. Sužeistus skubiai siunčia Vokietijon. Generaliskasis vokiečių kariuomenės štabas iš Luxemburgo 80 automobilių iškelia į Mainą.

Amsterdaman atėjo žinia, jog tarp vokiškų karių Belgijoje smarkiai siaučia šiltinė.

Reuterio žinių agentūra gavo žinia, jog rusai jau iš visų pusių apgulė Przemyslio tvirtovę ir ją veržti pradėjo. Du fortai užėmė jau rusai ir iš jų apšaudė miestą.

Japonija nuo Kynų pareikalavo prašalinti savo kariuomenę nuo Tsing-tao-Tsinau geležinkelio linijos.

Londonas. Reuter žinių biuras gavo telegramą, buk Rusijos valdžia prašė Bulgarijos leisti jos geležinkeliais gabenti iš Rusijos maistą ir ginklus Serbijon; Bulgarija vienok Rusijos prašymą atmetė, nes jo išpildymas būtų neutrališkumo sulaužymas.

New York. Pasazieriai, atkakę čia garlaiviu "Japanese Prince" iš Pietinės Amerikos, atgabo čia, buk angliški kariški laivai "Glasgow" ir "Good Hope" Brazilijos pakrantėse paskandino vokišką skraiduolį "Dresden".

Berlinas. Ant visos mūsų linijos vokiečiai daugelį vietų užpuolė francūzus. Visi mėginimai franūzų perlaužti vokiečių ciles tapo atmušti.

Vokiečiai apvaldė du tvirtovės Antverpeno fortus. Vokiečiams teko 30 iš Francūzijos orlaivų.

Paryžius. Smarkūs mušiai traukiasi prie Roje, kur vokiečiams atėjo pastiprinimas. Mušis platinasi vis labiau į šiaurius. Mušio linija eina į pietus nuo Arras. Prie St. Mihiel vokiečiai mėgino pasistatyti tiltą, bet francūzai neleido.

Londonas. Anglijos valdžios informacijų biuras pranešė, jog valdžia nutarė kaip kur, apsaugojimui Anglijos krantų nuo vokiškų skraiduolių, jurėse padėti minas.

Berlinas. Vokietijoje, nelaisvėje yra 2,000 rusiškų aficerų, o tame 18 generolų.

Londonas. Vokietijos kariuomenės vadovas Lenkijoje pranešė, buk prie Augustavo, Suvalkų gubernijoje, tapo veik suvisu vokiečių išnaikinta 3 Siberijos ir dalis 2 rusiškos kariuomenės korpusų.

Berlinas. Sujungtos francūzų ir anglų pajėgos vėl mėgino vokiečių dešinį šoną apieiti, bet tas nepasisekė.

Hamburgo laivui pasisekė perlaužti Kian-čau blokadą ir jis Tsing-tao atgabeno vokiečiams daugian amunicijos, kuri jau be maisto visai buvo išsibaigusi.

Paryžius. Paryžiaus korespondentas laikraščio "Daily News" pranešė iš Francūzijos, buk ant senojo mušio lauko prie Sedano vokiečiai tapo baisiai sumušti. Francūzai paliko tiltus, o patį pasitraukė, todėl vokiečiai manė, kad jie nuo mušio lauko pabėgo. Dalis vokiečių perėjo per tiltą, bet paskui einančius francūzai iš kanuolių pasveikino ir tiltus su buvusiais ant jų kareiviai ir padanges ismetė. Kada jau perėjusie, pamatę pavojų, grįžo atgal, pasirodė, kad tiltas prapūlė. Daugelis vokiečių metė savo ginklus ir upės šoko. Daug kareivių prigirė.

Beveik visa šiaur-vakarinė Francūzija tapo išvalyta nuo vokiečių. Jie tapo jau gana toli nuvyti nuo miesto Lille. Toliau šiai ir vakarus esanti armija generolo von Kluck yra tarp St. Quentin ir Maubeuge, Charleroi ir Namur.

Londonas. Suvalkų gubernijoje smarkiausi mušiai rusų su vokiečiais buvo prie Augustavo ir prie Mariampolės. Rusai privertė vokiečius dūmti Vokietijon. Vokiečiai tapo sumušti taipgi prie Grajevo ir prie Mlavo.

Prie Krokavo prasidėjo mušiai rusų su sujungtomis vokiečių ir austrų pajėgomis, apie 800,000 karių. Vokiečių kariuomenė veda sumušęs generolą Rennen kampi generolas Hindenburg.

Rusai sumušė sujungtų austrų ir vokiečių kariuomenę 40 mylių nuo Krokavo. Austrai ir vokiečiai pabėgo nuo mušio lauko. Pasitraukę vokiečiai nuo tvirtovės Osowiec, Lomžos gub.; pasitraukdami, užmiršo paininti ir keliolika didelių apgulimo kanuolių.

Dideliame mušyje prie Krokavo dalyvaus apie 3,500,000 austrų, rusų ir vokiečių. Austrija nori savo sostinę perkelti iš Vindobonos Pragon, arba Salzburgan, nes Vindobonon gali rusai ateiti.

Laikraštis "La Guerre Mondiale" užtikrina, jog rusiški kareiviai, iš Rusijos pasiųsti Francūzjon, apie kuriuos žinių tikru nebuvu, yra dabar Belgijoje, o kita dalis Lille apietinkėse ir prie Antverpeno.

Amsterdam, Hollandija. Hollandija uždraudė gabenti maisto produktus į kolį nors karę vedančių tautų kraštą.

Varšava. Kalšo gubernijoje kaimiečiai veda smarkią kovą gariose su vokiečiais be jokio pasigalėjimo užmuša patikus gario vokiečius, kurių draugai paskui kersija kaimiečiams.

Karaliaucius. Tvirtovės komendantas garsina, jog mušiuose spalio 1 ir 2 d. 3,000 rusų pakliuvo nelaisvėn; daug kanuolių ir mašininių kanuolių tekė vokiečiams.

Londonas. Vokiečiai paėmė Antverpeno fortus: Wavre, St. Catherine ir Dorpweld. Rusai, įsiveržę Vengrijon per kalnus ir Marmaros komitąte; likosi sumušti ir sugrįžo atgal Galicijon.

Rymas. Laikraštis "Giornale d'Italia" pagarsino apie padarytą Turkijos su Bulgarija sutarimą, sulyg kurio, Turkija ir Bulgarija pasizada drauge kreiptis prieš Rumaniją, jeigu toji sulaužytų savo neutrališkumą ir norėtų rusams padėti.

Paryžius. Francūzijos valdžia pagarsino žinias apie tulus francūzų pasisekimus prie Soissons, kur francūzams teko keli vokiečių apkasai. Ant kairiojo sparno, atmušė kelis vokiečių užpuolimus, francūzai pradėjo priešakinį žengti. Kitose vietose francūzai palaikė savo pozicijas. Vidury, į rytus nuo Argonne nieko svarbesnio neatstiko. Ant dešiniojo sparno nieko naujo neatstiko.

Londonas. Reuterio telegrafo agentūra pagarsino, jog plaukiantis iš Anglijos į Rotterdamą hollandiškas garlaivis "Ne-moland" užbėgo ant minos ir tapo išardytas.

Prie Antverpeno, Belgijoje, vokiečių užpuolimą belgai atmušė,

Vokiečių vadovas prašė sutaukinti mušį dviem valandom, kad užmuštus būtų galima užkasti, bet belgų vadovas atsisakė tai padaryti. Belgai išgriovė visus Nethe upės tiltus.

Petrograd. Suvalkų gubernijoje smarkūs mušiai buvo išilgai geležinkelio linijos Suvalkai-Alytus. Vokiečių norėta Vilniun prisigriebti. Petrokave kazokai sukupo 600 vokiečių.

Bosnijoje serbai turėjo smarkius mušius su austrais nuo Zuroniko. Austrai pradėjo bombarduoti miestą Sabac.

Vindobona. Kariuomenės stovyklose mieste Grau, Pietinėje Austrijoje, yra 22,000 rusų nelaisvių.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS ROCHESTER, N. Y.

Vakaras. Rugšėjo 20 d. "Aido" choras vaidino 5 akty dramą "Ponas ir Muzikai". Pats veikalas gana gražus ir įspūdingas, ir vaidintojai savo užduotį atliko gana gerai. Ypatingai atsižymėjo savo rolėse: p. A. Orlauskas (Magerskio, dvarininko rolėje), p. J. Šumskutė (Onytės rolė), p. J. Stančikas (Araburdos, dvaro užveizdos, rolėje). Šitie atliko savo roles taip gerai, kad geriau ir reikalauti negalima. Kiti vaidino prasčiau: nemokėjo savo rolių atmintinai, gaudė kiekvieną šflektą žodį. Apart vaidinimo, buvo deklamacijų, solo dainų, kurios iškėlė gana gražiai. Ponas A. Balzaris, savo "Internacionalu" publiką tartum žavėte užžavėjo ir triukšmingu dainų plojimu buvo išauktas antri sykiu ant estrados. Ponas A. Orlauskas ir p. J. Januškevičiūtė vaidino dialogą "Gyvenimas ir Viltis", kame senutis Gyvenimas skundžiasi ant savo nelaimių, o Viltis neduoda jam nuieiti ir pražūtį parodydama laimingą ateitį. Išpuolė publikoje buvo puikus. Po to buvo dialogas "Pas Fotografą" (pp. D. Jokuzas ir J. Valentiniavičius). Išėjo kiek silpniau negu pirmutinis, bet publiką prijuokino užtikėtai. Ant galo "Aido" choras, vadovaujant p. J. Valentiniavičiui, sudainavo "Paukšteliai Mieli" ir "Saulutė tek".

Pirmoji pavyko gerai, antroji silpniau. Tuom viskas užsibaigė. Vaidinimas prasidėjo visa valanda vėliau negu buvo garsinta ir užsitęsė iki vienuoliktai valandos. Žmonių buvo pilna svetainė. Laikė vaidinimo visi užsilaikė pastebėtai ramiai. Kaip buvo matyti, visi likosi užganėdinti.

Korespondentas.

IS WILKES-BARRE, PA.

Prakalbos. Rugšėjo 27 d. atsi-buvo prakalbos F. Kavaliauko svetainėje, prie kampo Stanton ir Bank st. Jas surengė III apskr. (kokio? Red.) 35 kp. Prasidėjo prakalbos 7 v. v., kuomet jas atidarė knopos sekretorius M. Padulckis. Pirmas kalbėjo SLA. prezidentas, p. Živatkauskas; aiškino apie Europos dabartinę karę ir jos priežastis. Sulyg kalbėjo, svarbiausia karės priežastis—tai stoka apšvietos. Jeigu, kaip sakė kalbėtojas, žmonės būtų apšvietę, tik neklusytų, kaizerių, carų, kuomet tie apšaukia karę "su Dievo pagalba". Jie, tie valdovai, su kviečiamąja "Dievo pagalba" galėtų ir kariauti, o žmonės ramūs būtų. Toliaus kalbėtojas palietė prietaravimą, kuris matoasi pasielgine kunigų, ne tik katalikų, bet visų tikėjimų, kunigai liepia poteriant, kad Dievas karę atitolina, o patys ginklus ir kareivius šventina ir laimina, kad jie daugiau užmuštų.

Antru kalbėtoju buvo p. Pasiackas iš Scanton, Pa. Jisai kalbėjo apie lietuvius, kad jie labai žemai stovį labai palengva žengia prie apšvietos. Paskui išreikšė savo džiugumą, kad Wilkes-Barre lietuviai labai pakilę apšvietoje per paskutinius 15 metus. Tą kalbėtoju nenuoseklumą tuojais išskėlė kitas kalbėtoju. Naujasai kalbėtojas išreikšė savo nuomonę, kad lietuviai smarkiai kyla apšvietoje, net pralenkia lenkus, nes sulyg lietuvių ir lenkų skaitliaus, lietuvių daugiau turį mokytų; daktarų, advokatų, ir t.t. Moterims aiškino, kad jos viduramžiuose buvusios augštesnės (?) už vyrus, tik pas-

kui nupuolusios: dabar kilnčios vėl augstyn ir, susilyginusios su vyrais ateityje, galėsiančios vėl pralenkti vyrus. Ketvirtu kalbėtoju buvo tulas profesorius. Jisai pasisakė, kad dar neseniai lietuviškai išsimokines be pašalinės pagalbos. Teisybė, nepergeriausiai nei kalbėjo. Sakė, kad jam labai patinkanti lietuvių kalba, ragino visus svietis, visiems, o labiausiai vaikams patarė mokintis, kiek galin daugiau prigimtos kalbos ir rašto mokėti. Penktu kalbėtoju buvo VII apskr. organizatorius. Prakalbos turinys: SLA. naudingumas ir raginimas prisirašyti. Publikos buvo apie porą simtų. Užsilaikė visi ramiai; tik patėmijau apie porą, kurie ėmė spjaudyti ir išbėgo per duris, kuomet pamatė, kad nesusilaiks kunigų keikimo. Aukų surinkta \$3.82.

Katalikas.

IS TUSCARORA, PA.

Explozija, įnamiai atsidurę gatvėje. Naktį iš rugšėjo 25 į 26 d. J. Kalinauskų bute eksplozdavo pečius. Explozija tokia smarkiai buvo, kad ryte Kalinauskai, pasikėlę, pečius bute nerado, langai ir durys išpyškė: mat pečius, "išeidamas", tą viską padarė. Sakoma, kad tokį "triksą" tyčiomis kas nors Kalinauskams įtaisė, įdėdamas dinamito gabalą pečiun.

Nors eksplozija, kaip sakoma, buvo smarki, bet tikai pats Kalinauskas sakosi tą "šūvį" girdėjęs lyg "per dūmus", o jo moteriškė tai nieko negirdėjusi. Spėjama, kad Kalinauskai dėl gulti, jau gerokai pakausiuose "gaidukų" turėdami.

Kalinauskų namuose, sulyg pasakojimų, girtuokliavimas zyde tydejas kas dienelę. Sakoma, kad pas juos susirinkdavę žemiausio laipsnio žmonės. Nepersenai pas juos tulam lietuviui ismita iš kišenės \$65.00 ir vienam italui \$5.00. Kiek laiko atgal Kalinauskų namuose likosi areštuota tula Apolskienė, kuri apskr. kalėjime patųpėjo keletą savaičių. Ją areštavo jos vyras. Namų savininkas Slatry (anglas) Kalinauskų baldus išmetė į gatvę, bet patį Kal. nenorėjo eit iš buto ir tiek—sakydami: "My no ken slyp for stryt". Jį linksmėsi bavarisku, iki policiją ju neiskraustė.

IS NEW PHILADELPHIA, PA.

Įairmonai. Rugšėjo 28 d. buvo čia arcivykupas Prendergastas; padirnavojo du simtus suvirsum lietuvių vaikų.

Lietuvos Gelbėjimo fondui parapijai paskyrė iš parapijos izdo \$100.00.

Miesto valdyba (didžiama lietuvių) pavydingai valdo miestelį, kuris daug švariau atrodė, negu kitais metais, anglams šeimyninkaujant. Ypač J. Vaitekunas, sveikatos prižiūrėtojas, daug prie to prisideda. Jis keletą gventojų, pagal tiesų reikalavimą, už nesvarumą nubaudė pinigiskai.

IS MAIZEVILLE, PA.

Didelis gaisras. Rugšėjo 26 d. užsidegė lietuvių J. Bolinskio salianas. Antrą val. popietę eksplozdavo 20 bačių degtinės ir uždegė šale stovinčią lietuvių katalikų bažnyčią. Mažai kas išgelbėta: tik smulkūs daiktai. Ant rytojaus, nedėlioje, nebuvo kur pamaldy laikyti. Šiame gaisre sudegė dar keletas namų, ir 14 šeimynų liko be pastogės.

Ten buvęs.

IS BENTLEYVILLE, PA.

Paleistuvybės naikinimas. Rugšėjo 29 d. 1914 m. konstabilis Elmer Jericho iš Monogahela, Pa., su 6 valstijos policmonais užtikio 11 paleistuvybės namų, kuriuose rado tiek daug degtinės ir alaus, kad būtų buvę galima iš jų padaryti geras salianas. Degtinė ir alus užkrovė pilną automobilinį trucką. Suraustuota ir visa eilė vyrų, tarp kurių ir keletas lietuvių. Pranešama, kad iš lietuvių buvę suareštuoti: J. Marcinkevičius ir Jonas Smith (permainyta pavardė). J. Marcinkevičius ir Jonas Smith yra barzdaskučiai ir nukizantai; jiedu turi barzdaskučius vienas viename miesto gale, kitas—kitam gale. Tuom sykiu, kaip tapo suareštuoti, jiedu grai-nę vestuvėse ant Ellsworth.

Darbai nekaip eina. Paleistuvybės namų būzins tačiau zydi. Daug yra ir lietuvių, kurie savo sunkų uždarbį nuneša tenai arba į klibus ir palieka. Bet jei kas užsimena apie laikraščio užsirasyma, tai tuojau atsako: "o ką laikraštis duoda?"

Bentleyville.

IS SO. OMAHA, NEBR.

Bulius, prakalbos ir chizura. Rugšėjo 27 d. buvo SLA. 87 knopos parengtas vakaras su balium. Vakaras pavyko. Programas susidėjo iš dainų, deklamacijų ir prakalbos, pasakytos kai-kurių vietos lietuvių įprašyto p. Gabrio, kurį kun. Jurgis Jonaitis, sakoma, atsi-vežęs su savim iš Chicagos. Ponas Gabrys kalbėjo apie SLA. naudingumą. Programą atlikus, buvo soliai. Pelnas iš vakaro liko \$25.30.

Rugs. 28 d. buvo prakalbos, kurias laikė p. Gabrys. Jisai kalbėjo dviejose temose: dabartinis Lietuvos padėjimas ir reikalai lietuvių Amerikoje. Kalbėtojas trumpai apibriežė dabartinį Lietuvos padėjimą, jos nelaimę ir kalbėjo apie tai, kokia bus ateitis, kuomet lietuvių gaus autonomiją. Pasak kalbėtojo, po kare lietuvių, išvaikę žydus, paimsią Lietuvoje pramonę ir savo rankas, ir Lietuva virsianti Amerika, t. y. žmonės, važiuosią į Lietuvą taip, kaip jie iki šiolie važiuavo Amerikon.

Buvo padaryta pertrauka ir rinkta aukų; surinkta \$31.50.

Po pertraukai p. Gabrys pridėjo kalbėti "apie reikalus lietuvių Amerikoje." Pradėjo tai išgirdamas Chicagoje buvusių seimą. Vienas klausytojų paklausė: "Raudonkaklių ar buvo tame seime." I tai p. Gabrys atsakė: "Raudonkakliai važiuoja į New Yorką." Toliaus bekalbėdamas, nuslydo prie Chicagos vienuolyno ir vienuolių, kaip jisai, p. Gabrys, ten pietus valgė ir t.t. Prisiminė ir apie chigaginio seimo sumanytą "Lietuvos Dieną."

Prakalbos galop užsibaigė. Žmonės pradėjo rengtis jau namon. Staiga B. Maslauskas prikibo prie A. Zalpio ir, gultu šaukdamas, vertė A. Z. prisipažinti, kad jis parašęs korespondenciją "Lietuvos" 39-tam numerij apie kunigą Vaskėvičių. Red.). Žmonės jau laukė "karės" iš to pasikalbėjimo, bet ačiū kun. J. Jonaičiui, didesnių nesmagumų buvo išvengta. Tuomet p. B. Maslauskas pagarsino, kad jisai iš redakcijos pareikalaušias korespondento vardo išdavimo. Bet p. Gabrys paaiškino, kad redakcija turi teisę neišduoti. Tuomet B. Maslauskas pasisakė čia pat ant vietos "teismą" padarysiąs. "Teismo" vienok nedarė. Kai-kurie iš susirinkusių išreikšė spėjimą, kad "byla atidėta." Pabaigoje kun. J. Jonaitis ir p. B. Maslauskas griežtai visiems prisakė, kad niekas nedrįstų rašinėti korespondencijų (? Red.) apie juos, nes "prasikaltėliai" busią nubausti. Tokiu būdu likosi įvesta pas mus cenzūra, tik dar neužtvirtinta. Tuo pasirendamas, ir rašau šią korespondenciją. Toliaus rašant, reikės turbūt perleisti per kun. J. Jonaičio ir p. B. Maslauską cenzūrą.

Darželio Jurgynas.

IS BALTIMORE, MD.

Didelė katalikų iškilmė. Senoji notičė—Baltimore, pasipuošusi vėliavoms, išsibabinusi tukstančiais elektros žiburėlių-liampų, priėmė praicitą savaitę pasave daugybę svečių iš visų Amerikos kraštų. Tai buvo Amerikos Federacijos katalikų draugų čy suvažiavimas. Rugšėjo 29 d. buvo didelė katalikų parapijų bei draugų čy ir kitų organizacijų paroda. Parodoje dalyvavo apie 30,000 žmonių.

Ant katedros laiptų buvo parengtos tam tyčia sėdynės, kurias užėmė augsti svečiai ir vietos žymūs asmenys: kardinolas Gibbons, gubernatorius, miesto majoras ir kiti.

Paroda ėjo pro katedrą, kur didžiausios žmonių minios buvo susirinkusios.

Pirmiausiai pravažiavo kardinolas Gibbons'as, 81 metų senukas, amerikų labai gerbiamas asmuo. Toliaus traukė milžiniška eilė seminarijos klerikų, parapijos su savo pleveuojančiomis vėliavomis griežiančiomis orkestromis, draugų

jos, katalikų mokyklų įspuošę vaikai ir t.t. Pasirodė ir juodvėdžių katalikų organizacija. Jos nariai, apie 4000 asmenų, buvo visi uniformose.

Lietuviai taipgi dalyvavo. Pirmiausi ėjo pėsčias vietos lietuvių klebonas, kun. Lietuvninkas; su juomi maršalka Greblivskas. Toliaus draugystės: šv. Kazimiero, šv. Jurgio, Nekal, Pras. Panelės Sven. merginų, "Vyčių" kuopa ir šiaip parapijų,—viso apie 400 lietuvių. Turėjo puikią muziką.

Gražūs draugystė uniformai atkreipė maršalkų atydą, ir užtai lietuviai buvo pirmoj vietoj.

Klebonas pakvietė ir tautiskias draugijas dalyvauti, bet jos, suži-nojusios, kad tai bus katalikų paroda, atsisakė nuo dalyvavimo.

Ant. Ramoška.

IS SAN FRANCISCO, CAL.

Laikai gerinasi. Lietuviai. Kaip visa kas rodo, laikai pas mus pradeda eiti geryn. Kasdien vis daugiau laivų atplaukia į portą. Prievastim yra rugšėjo 24 d. įvykęs Panamos Kanalo atidarymas. Užbaigiama dirbti Pacific Northwest-ern geležinkelis, cinas suvirį 300 mylių į šiaurius nuo San Francisco iki Eureka. Vietos, per kurias geležinkelis prateista, dar nėra apgyvendintos. Sale didžiausią lauko plotų yra milžiniškos girios. Visa tai bus dabar geležinkeliu pasiekiamas.

Manoma, kad tukstančiai žmonių ras sau čia vietos ir laimės. Nežiūrint karės Europoje, pas mus rengiamasi prie sekančių metų viasvietinės parodos.

Lietuviai čia gyvena išskrikę. Vienas kito nežino ir, kaip galima iš pasielgimo spresti, nei nenori pažinti. Nėra jokio panašumo į kitas Amerikos lietuvių kolonijas, kame tveriamas draugijos, susieinama, pasikalbama ir pasitariama apie bendrus reikalus. Pas mus beveik kiekvienas atskirai tartum vilkas gyvena.

S. Sammis.

IS ECKMAN, W. VA.

NUO REDAKCIJOS

Viel laisvės šlovėms rankraščiai turi būti pažymėti autorius parašu ir adresu. Pasirašantys parduotuvėms turi paduoti. Redakcijos žini, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teise atsiųstus laiškus ir rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laiškus ir rankraščius Redakcija, pareiklauda, gražina autorui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Rengiamės prie darbo! Dienraščio "Kataliko" 52-me numerio padaryta keletas labai įdomių ir svarbių pastabų apie ateivybės padidėjimą, pasibaigus kare Europoje. Ties pastabos ytin intimos omeniu tiems visiems, kurie dabar rūpinasi suteikti pašelpo nelaimingajai Lietuvai. Po kare mūsų kolonijoms, kaip galima spėti, bus vietomis, kur ras prieglaudą šimtai ir tukstančiai karės suteriojusių lietuvių. Ateivybės šelpimo klausimas, kuris visuomet stovėjo ašaka Amerikos lietuvių visuomenėje, gali, ačiū milžiniškam ateivių skaitliui, pasiekti tokio atstumo, kokio mes dar neturėjome. Dabartinės ateivių šelpimo įstaigos reikėtų jį tai atkreipti savo atyda. Nemazias privalėtų pasirūpinti tuom ir draugijoms, kurios remia tas įstaigas.

Kaip bus šelpiama Lietuva tais pinigais, kurie bus amerikiečių tautiškų suaukauti, dar kol kas nežinia. Nustatyto plano, regis, dar visai nėra. Mūsų nuomone, nukentėjusių nuo karės lietuvių ateivybės sutvarkymas yra taip pat svarbus, kaip ir šelpimas tų, kurie pasilikę Lietuvoje. Todėl sušauktąjį Lietuvos šelpimo fondą vedęms privalo būti tame dalyke pasitarti ir, jei bus galima, prisidėti prie nelaimingų ateivių šelpimo ir reikalių sutvarkymo.

Isikarščiavęs redaktorius. Tur but, nieko nėra nesmagensio, kaip isikarščiavęs redaktorius, nes isikarščiavimas parodo, kad prisi-goto rimtų argumentų ir, reikiama, vieta reikia užpildyti, anot anglų, "karštu oru." Dažnai tame "karštame ore" pripasakojama tokių dalykų, kuriuos tasai pats žmogus, ataušęs, vargu norėtų pripažinti už jo pasakytus. Redaktorius, imdamasis rašyti apžvalgą, visuomet geriau padaro, jei pradeda darbą nusiraminiuoliais nervais. Ypatinai karšties redaktoriams, kuriuos karšties užklumpa bėrašant, visuomet gerai būtų turėti prie rankos raminačių lašelį.

"Kovos" redaktorius, kuris rašo apžvalginius straipsnius, mato, esama vieno tokių karštųjų redaktorių. Atsiminę, kad "Lietuvoje" kadaisiai buvęs pakartotas apėjęs angliškusių laikraščius įtarimas, kad Vokietijos valdžia organizavusi priekariaus darbininkų sumišimus Peterburge, ir pykdamas ant "Lietuvos" už jos pridėtą prie žinios prierašą, kad įtariamai vokiečių plianas nepasiekė, p. "Kovos" apžvalgininkas, išreikšdamas nelabai gražų ir niekuom neparemtą spėjimą, kad vienas "Lietuvos" redaktorių turis "draugiškus susišimus su Warburtonais, žinančiais visus Rusijos slapto policijos susipinėjimus," toliaus netiki, "kad kaizeris remtų darbininkų kovą prieš kruvinuosius valdovus. Toliaus užsiskarščiavimas eina didyn.

"Bet mes,—rašo "Kovos" apžvalgininkas,—tikime, kad "Lietuva" pasmerkiama, tuos, kurie sykiu su Rusijos darbininkais protestavo prieš karę. Mes tikime, kad Bačiūčiai, Sirvydai ir tiems panašūs carolavai džiaugiasi, jog tiems protestuojantiems darbininkams nepavyko nustabdyti tą pasibaštinę skerdynę. Nes jie savo kovą prieš darbininką judėjimą pripažindami, jog jų didžiausiu troškimu yra kruviną caratą laimėjimas, kas suteikia juodašimiams viltį, kad darbininkų spėkos per tai bus išnaikintos ir piktadariškoji kapitalizmo ir anarchijos tvarka galėsianti dar ilgai gyvoti. To įtvar-kio tik ir galimas yra gyvenimas įvairiems banditams ir vagiams."

Truputį toliaus rašoma:

"Kas trokšta kruvinojo carato laimėjimo, tas negal su grynai saine pasakot, jog užjaučia po carizmo jėgų vaitojančios tautos. Jėgu lietuvių socialistai stoja užpultų azijatiško satrapo vokiečių pusę, tai jie sykiu su visos

Rusijos Lenkijos, Serbijos, Austrijos, Vokietijos, Anglijos ir Australijos socialdemokratija stoja apgimini demokratizmo, civilizacijos, kultūros ir laisvės visos Europos nuo aziatiško despotizmo."

Straipsnelis užsibaigia begalo karštais "begegėžiais," "ignorantais," "parsiavilais" ir t. t.

Ir visa tai pripasakota dėl vienos diktai žinutės! Raminantieji lašeliai šiam apžvalgininkui būtų kaip sykis vietoje. Mums rodosi, kad, jeigu mūsų laikraščioje būtų išsidišusios etikos taisyklės, vargu būtų galėjęs pasirodyti panašus straipsnis, sudėtas iš niekuom neparemtų insinucijų ir "literatškų" koliojimų.

Pripasakojama labai daug, padaryta visa eilė tvirtinimų ir tas viskas visai niekuom nepamatuojama.

Mes neginame, kad minėtoji žinia apie Vokietijos įsimaismą į Peterburgo darbininkų streiką būtų teisinga. Bet tai yra galimu dalyku. Vokiečių valdžiai dabar yra tiesioginė nauda iš visokių vidujinių Rusijos kivičių ir nesutikimų. Tuom silpninama Rusija, prieš kurią Vokietija dabar kariauja. Vokiečių mėtųti atsitaikiniai iš orlaivių Lenkijoje turėjo savo tikslu tą patį tikslą kelti tenai neuzsiganėdinimą ir tuom pačiu silpninti priešą. Jeigu vokiečiams pasisektų sukelti žmonių neuzsiganėdinimą visoje Rusijoje, pastaroji būtų pusiau jau pergalėta. Ne darbininkams Vokietija norėtų pagelbėti, organizuodama Rusijoje streikus, bet vien tik savo naudos žiūrėti. Todėl "Kovos" tvirtinimas, kad "visai netikime, kad kaizeris remtų darbininkų kovą," yra labai naivus. Kiekviena kariaujančiųjų valstijų keltų, kad ir visuotinus streikus priešingoje savo valstijoje, jei pajiegtų tai padaryti.

Prieš tolimesnius tame straipsnyje išvedžiojimus, kad "Lietuva" smerkianti karės priešus, kad vienas "Liet." redaktorių džiaugiasi iš nepavykimo sulaukyti karę, kad "Lietuva" trokštanti carato laimėjimo, mes griežtai protestuojame ir reikalaujame, kad "Kova" juos priderėtų, arba atsauktų. Iš organo tokios organizacijos, kaip LSS, galima reikalausti, kad įsiai duotų sau atskaitą tame, ką sako, ir pirm negu mesti ant ko nors suklapalimą, kad gerai pagaltų.

"Lietuva" niekuomet ir niekur neišreikšė savo simpatijų kare ir to negalėjo padaryti. "Lietuva" nemažiau už "Kovos" apžvalgininką matė, kokia nelaimės jurė grėsė Lietuvai, Europai ir visai žmoniškai iš europinės skerdynės. "Lietuvos" redaktoriai, kaip žmonės, lietuvių ir pavieniai asmenys, niekuomet nesakė, kad karė yra geistina. Ar žino pomas "Kovos" apžvalgininkas, kad "Lietuvos" redaktorių seimyns buvo, kare priadėjus, Europoje? Ar įsiai žino, kad visa vieno "Liet." redaktorių seimyna iki paskutiniams seimyns nariui buvo mušių užklupta pačiame karės lauke—Suvalkų gubernijoje ir dabar nėra jokių žinių apie visos seimyns likimą? Jei "Kovos" apžvalgininkas turi bent vieną artimą jam ypatą, paliktą ne pačiame karės lauke, bet abel-nai Lietuvoje, ar gali įsiai atkar-toti, kad "Lietuvos" redaktorių džiaugiasi iš nepavykimo karę sustabdyti? Nei vienas lietuvis, nei vienas žmogus negalėjo tos karės geisti. Toliaus "Kovos" apžvalgininkas lengva širdim meta tolybais įtarimą ant vieno seniausiu-jų lietuvių laikraščio redakcijų. Ar taip turi elgtis LSS. organas?

Toliaus, kuom gali prirodyti "Kova," kad "Lietuva" trokštanti carato laimėjimo? "Kova," darydama savo užmetimus, niekuom jų neparemtė. Šisai užsipolimas ant "Lietuvos" yra viena ty demagogiški priemonių kompanijoje, kurią tuli laikraščiai senai varo prieš "Lietuvą," kad ją kaip nors nudiskreditavus Amerikos lietuvių žvalgininkai sakyti, jog lietuvių socialistai stoja už Vokietiją.

Tai, ką vokiečių tauta įnešė į žmonijos kultūros ir progreso įzdą, yra kiekvieno pažangaus žmogaus branginama. Mes nemanome, kad vokiečių tauta, davusi milžinišką skaitlių didvyrių moksle ir dailėje, būtų norėjusi sunaikinti savo dar-doros žvilgsnį? Tie įtarimai savo minčių parduvinėjime—kaip jie tu-ri būti pavadinti? Ar "Kovos" redakcija taip saurai mato, kad ne-socialistinės nuomonės skaito par-sidavinu? Mes nuomonės žmonių,

su kuriais nesutinkame, skaitome klaidingomis, bet niekuomet nedrįs-tume įjarti jų žmonių, kad jie yra patsidavę. Dora, kaip mes ją su-prantame, reikalauja didelio pama-to, kad įjarti ką nors bloguose no-muose, o ypatė tokiam sunkiamė prasikaltine, kokiu yra parsi-da-vimas.

Jei "Kova" laikosi vokiečių pu-sės, tai yra josios dalykas. Mes esame lygiai priešingi kaip carato despotizmui, taip ir Vokietijos mi-litarizmui. Kaip vienas, taip ir kitas buvo, sulyg mūsų nuomonės, kurios slogino Europą ir kurios sunkiausiai gulė ne ant aug-štesnių luomų, bet ant plačių Euro-pos minių. Kaip tauta, lietuvių negali būti dėkingi nei caro, nei kaizerio valdžioms. Viena viso-mis galėms spaudė Didžiąją Lie-tuvą ir laikė ją be spaudos 40 me-tų, antroji beveik išnaikino vakari-nius, arba Prūsų lietuvius.

Apie Rusijos valdžios despotiz-mą, mažesnių tautų persekiojimą ir rusų tamsumą, nekultūringumą, barbariškumą mes užtektinai girdė-jome. Tuos persekiojimus, kuriais Rusijos valdžia slogina nelai-mingus Rusijos kitataučius, ne-rus-us, mes smerkiame nemaziau už poną "Kovos" apžvalgininką. Zy-dų "pogromai" lenkų, suomių, latvių, lietuvių persekiojimai; pa-čios rusų liaudies slėgimas; tie vi-si varžymai, kurie tankiu tinklu apipynė viešąją visos Rusijos gy-venimą ir jį taip prislegė, kad ma-žiausias laisvės spindulėlis, rods, gėsta; ta politika, prie kurios vai-ro stovi Markovai II, Putirševičai, Bobrinskiai et t. t., kurių sąlygos, kurios leido įvykti Lenos, sausio 9 (22) d., Kišenevo, Gome-lio, Bialostoko ir kitų vietų skerdy-nėms, leido iškilti begėdiškai Bei-liso bylai, kurios tukstančius pa-tieję rusų ir kitataučių, tame skait-linje ir mus lietuvių, išvis iš savo tėvynės,—visa tai gali gauti iš kiek-vieno pažangaus žmogaus tikrai vieną atsakymą: kuogriesciausiai pasmerkiama. Bet mes iš to pasmer-kimo nedarome sau amato, nesu-kaupime prie kiekvienos tinkamos ir netinkamos progos apie "krui-ną budelį." Mes manome, kad pa-našus pasielgimas čia Amerikoje yra, atspirašant, spygos rodynas kišenių. Kaltas yra ne vienas caras, bet visa ta priespaudos sis-tema, kuria remiasi Rusijos sutvar-kymas ir kurios produktų yra pa-tai caras. Vienok rusų tautą mes skaitome nieko bendro neturinti- su ta priespaudos masina. Mes ją matome taip pat persekiojamą ir sloginama, kaip mūsų tautą ir visas kitas tautas, kurios turėjo ne-laimę patekti ton priespaudos ma-šinon.

Bet nėra už ką pasakyti ačiū nei tai sistemai, kurios reikėję yra kaizeris. Ypatė mes, lietuvių, negalime rasti padėkos tai syste-mai. Atsiminkite, p. "Kovos" ap-žvalgininke ir visi jo vienmaniai, kad dideliuose Rytų Prūsų plotuo-se, kame užsikluso dar daugybė lietuviškų vietų vardų, šiandien ne-rasi nei vieno lietuvių. Atsiminkite, kad toje pačioje užsikluso Prūsų Lietuvos dalelėje, kuri vadi-nama Mazajia Lietuva, viskas jau pusiau su vokišku sumaišyta. At-siminkite, kad tas pats mažėjimo procesas yra pastebėtina ir kitose Vokietijoje gyvenančiose tautos. Gal, vokiečiai taip kultūringi ir augstai pakilę, kad kitos tautos ge-viruoju suvokiečią? Savo laiku di-delį triukšmą pakėlęs priverstino lenkų dvarų į vokiečių rankas pa-šimino įstatas rodo, kad ten, kur geruoju neveikiamo, vokiečiai mo-ka griežtis prievartos. O kaip su Elzasu ir Lotaringija? Tai yra gal-svetimos tautinės laisvės gerbimo pavyzdys? Ar Louvain, Terno-de skerdynės, bausmių uždėjimas ant ramių belgų ir francūzų gy-ventojų ir visa ta eilė sunkių prie-sakultūringumą prasizengimų, ku-riuos parodė Amerikos visuome-nėi buvusi čia specialė belgų komi-sija,—ar tai leidžia "Kovos" ap-žvalgininkui sakyti, jog lietuvių socialistai stoja už Vokietiją?

Tai, ką vokiečių tauta įnešė į žmonijos kultūros ir progreso įzdą, yra kiekvieno pažangaus žmogaus branginama. Mes nemanome, kad vokiečių tauta, davusi milžinišką skaitlių didvyrių moksle ir dailėje, būtų norėjusi sunaikinti savo dar-doros žvilgsnį? Tie įtarimai savo minčių parduvinėjime—kaip jie tu-ri būti pavadinti? Ar "Kovos" redakcija taip saurai mato, kad ne-socialistinės nuomonės skaito par-sidavinu? Mes nuomonės žmonių,

su kuriais nesutinkame, skaitome klaidingomis, bet niekuomet nedrįs-tume įjarti jų žmonių, kad jie yra patsidavę. Dora, kaip mes ją su-prantame, reikalauja didelio pama-to, kad įjarti ką nors bloguose no-muose, o ypatė tokiam sunkiamė prasikaltine, kokiu yra parsi-da-vimas.

Tas viskas, teorijoje labai gra-žiai skamba. Ir toksai visai be-partijvis laikraštis, rasi, būtų geru dalyku. Bet visa beda yra tame, kad su tuo bepartijvimi yra kėblus da-visokių lietuvių laisvės paime ku-riuos nors partijos arba sriovės rei-kaūs, nuomonės ir obalsius ar-daus "prie širdies" negu kitus ir virsta jųjų reikėju ir apgėneju. Jeigu laikraštis to nepadaro, įsiai neruri aiškios savo, taip sakant, Vokietijoje atsirado daug žmonių, buvusių griežtai priešingais dabar-tinei skerdynėi, ir džiaugiamis tuom. Bet drauge su tuom, mes esame užsitikrę ir turime užte-

tinai prirodymų, kad Vokietijos militarizmas patsimė tą nelaimės akmenį, kurisai užgulė ant visos Europos ir kurisai gali iš pamatų smaikinti tai, kas buvo ilgu visos Europos darbu atsiekta. Jei ne Vokietijos paraua Austrijai, ne-būtų iškilusi ši karė.

Galėtume prirašyti visą glėbį ar-gumentų, kurie leidžia stovėti ne Vokietijos pusėje. Čia mes ne-minėjome dviejų kitų svarbių vei-kėjų šioje karėje: Francūzijos ir Anglijos, kurių neidrijs, regis, nei p. "Kovos" apžvalgininkas įjarti despotizme, barbarizme, ignoranci-je ir t. t. ir t. t. Reikėtų pasi-klauysti, ką sako tos dvi šalys. Butų daugybė argumentų už ne-stojimą vokiečių pusėn. Tuomet, rasi, p. "Kovos" apžvalgininkas netaip greitai pasiskubintų pavadinti ignorantijs ir parsiavilais tuos, kurie nenori stoti vokiečių pusėn nei girti iškeltos skerdynės.

Baigiant, norėtume dar priminti vieną dalykėlį. "Lietuvos" redak-cija susideda ne iš vieno asmens. Todėl visai ne vietoje ta taktika, kurios pastaruoju laiku griebėsi "Kovos" apžvalgininkas ir jo vien-maniai, už editorialinius straipsnius vaikiodami vieno žmogaus vardą.

Galop, kad ir vienas žmogus bu-tų redakcijoje, panašus pasielgi-mas laikraščio etikos atžvilgiu vargu gali būti kenčiamas. Bu-kite priešais, bet tokiais, kad gali-ma būtų gerbti.

Naujas laikraštis rytuose. Pra-eitą savaitę pasirodė iš Worcester, Mass., naujas pono M. Paltana-čai, Bobrinskiai et t. t., kurių sąlygos, kurios leido įvykti Lenos, sausio 9 (22) d., Kišenevo, Gome-lio, Bialostoko ir kitų vietų skerdy-nėms, leido iškilti begėdiškai Bei-liso bylai, kurios tukstančius pa-tieję rusų ir kitataučių, tame skait-linje ir mus lietuvių, išvis iš savo tėvynės,—visa tai gali gauti iš kiek-vieno pažangaus žmogaus tikrai vieną atsakymą: kuogriesciausiai pasmerkiama. Bet mes iš to pasmer-kimo nedarome sau amato, nesu-kaupime prie kiekvienos tinkamos ir netinkamos progos apie "krui-ną budelį." Mes manome, kad pa-našus pasielgimas čia Amerikoje yra, atspirašant, spygos rodynas kišenių. Kaltas yra ne vienas caras, bet visa ta priespaudos sis-tema, kuria remiasi Rusijos sutvar-kymas ir kurios produktų yra pa-tai caras. Vienok rusų tautą mes skaitome nieko bendro neturinti- su ta priespaudos masina. Mes ją matome taip pat persekiojamą ir sloginama, kaip mūsų tautą ir visas kitas tautas, kurios turėjo ne-laimę patekti ton priespaudos ma-šinon.

Puikias tradicijas turi mūsų laik-raščiai pirmuosius mūsų tautišku-se laikraščiuose, kurias geistina būtų palaikyti. Reikalinga, kad mūsų laikraščiai tarnautų taip pat praktinioms idėjoms kaip tarnavo "Aušra," "Varpas," jį privalėtų rūpintis taip pat suprasti mūsų ši-dieninius tautos reikalus, kaip su-prato anų laikų reikalus mūsų laik-raščiai piratakuai. Ir tautos atei-tis gal daug prigulėti nuo mūsų laikraštijos tobulinimo.

Su nepaprastu greitumu auga skaičius lietuvių Amerikoje, daugi-nasi ir plėtojasi mūsų organizaci-jos, mūsų draugijinis gyvenimas plaka vis galingsniui, vis intensi-viškiau pulsa, visi pradeda daugias rūpintis apsvieta ir kartu mūsų ekonominių padėjimų. Vi-si tie mūsų gyvenimo apsiereikš-mai iškelia kasdien naujus klau-simus. Taip šių dienų kritiškas pa-dėjimas Lietuvos iškėlė visą eilę svarbių problemų. Visa tai sutei-kia ganėtinai plačią dirvą dėl mūsų laikraštijos. Kad prisidėjus prie to darbo ir kad padauginus spēkas mūsų laikraštijos, mes lei-džiame "Amerikos Lietuvį."

Trečiame numeryje "Varpas" rašydami apie "Aušrą" sako: "Tai buvo laikraštis, kurio idė-jos nebuvo surištos nei su vieta, nei su draugysčių partijų arba lu-mų reikalais, bet su reikalais visos tautos, visos Lietuvos, visų lietu-vių, be skirtumo politiško padėji-mo, tikėjimo, stovio, išsilavinimo ir t. t., tai buvo laikraštis tautiškas, su tautišku programu, paremtu ant augstų pamatų lygybės, laisvės ir brolystės." Šio obalsio prisilaikys "Amerikos Lietuvos." Prisilaiky-damas giliai bepartijvis pakraipos, "Amerikos Lietuvos" stengsis be-šališkai nušviesti mūsų tautos rei-kalus, platis apsvieta, gaisys lietu-vių širdyse Tėvynės bet visos žmo-nijos meilę ir skatinis visus be-skirtumo pailgų prie vienyjancio mus visus kultūros darbo.

Tas viskas, teorijoje labai gra-žiai skamba. Ir toksai visai be-partijvis laikraštis, rasi, būtų geru dalyku. Bet visa beda yra tame, kad su tuo bepartijvimi yra kėblus da-visokių lietuvių laisvės paime ku-riuos nors partijos arba sriovės rei-kaūs, nuomonės ir obalsius ar-daus "prie širdies" negu kitus ir virsta jųjų reikėju ir apgėneju. Jeigu laikraštis to nepadaro, įsiai neruri aiškios savo, taip sakant, Vokietijoje atsirado daug žmonių, buvusių griežtai priešingais dabar-tinei skerdynėi, ir džiaugiamis tuom. Bet drauge su tuom, mes esame užsitikrę ir turime užte-

tinai prirodymų, kad Vokietijos militarizmas patsimė tą nelaimės akmenį, kurisai užgulė ant visos Europos ir kurisai gali iš pamatų smaikinti tai, kas buvo ilgu visos Europos darbu atsiekta. Jei ne Vokietijos paraua Austrijai, ne-būtų iškilusi ši karė.

Galėtume prirašyti visą glėbį ar-gumentų, kurie leidžia stovėti ne Vokietijos pusėje. Čia mes ne-minėjome dviejų kitų svarbių vei-kėjų šioje karėje: Francūzijos ir Anglijos, kurių neidrijs, regis, nei p. "Kovos" apžvalgininkas įjarti despotizme, barbarizme, ignoranci-je ir t. t. ir t. t. Reikėtų pasi-klauysti, ką sako tos dvi šalys. Butų daugybė argumentų už ne-stojimą vokiečių pusėn. Tuomet, rasi, p. "Kovos" apžvalgininkas netaip greitai pasiskubintų pavadinti ignorantijs ir parsiavilais tuos, kurie nenori stoti vokiečių pusėn nei girti iškeltos skerdynės.

apsiėreikšimus. Ir paprastai išei-na taip, kad neįėjomis atsiedama ant bepartijviai-partijvio arkluko.

Rasi, būtų gerai lietuviams tu-rėti tokį laikraštį kaip savaitinis angliškasis "Literary Digest," ku-risai be jokio komentarų iš savo pusės padoda visas nuomones, ku-riuos kokiame nors dalyke yra Ame-ricos spaudos išreikšiamos. Kiek-viename "Literary Digest" nume-ryje randi sutrauką visa to, kas per savaitę yra laikraščių pasakya kiekviename svarbiausiam klau-sime. Bet angliškoji spauda Suv. Valstijose priskaito šimtus geres-nių dienraščių, neimant omenin tukstančių mažesnių. Ten platus Suv. Vals. ir pasaulio gyvenimas gali pilnai atsimušti. Mūsų mažuose laikraščiuose mes toli-gražu nega-lime to atsiekti. Ta rolę, kurią lošia savaitinis "Literary Digest" angliškoje Suv. Valstijų spaudoje, pas, pas, ras, galėtų atlikti mėn-sinis laikraštis, bent išdalies.

Baigiant, norėtume dar priminti vieną dalykėlį. "Lietuvos" redak-cija susideda ne iš vieno asmens. Todėl visai ne vietoje ta taktika, kurios pastaruoju laiku griebėsi "Kovos" apžvalgininkas ir jo vien-maniai, už editorialinius straipsnius vaikiodami vieno žmogaus vardą.

Galop, kad ir vienas žmogus bu-tų redakcijoje, panašus pasielgi-mas laikraščio etikos atžvilgiu vargu gali būti kenčiamas. Bu-kite priešais, bet tokiais, kad gali-ma būtų gerbti.

Naujas laikraštis rytuose. Pra-eitą savaitę pasirodė iš Worcester, Mass., naujas pono M. Paltana-čai, Bobrinskiai et t. t., kurių sąlygos, kurios leido įvykti Lenos, sausio 9 (22) d., Kišenevo, Gome-lio, Bialostoko ir kitų vietų skerdy-nėms, leido iškilti begėdiškai Bei-liso bylai, kurios tukstančius pa-tieję rusų ir kitataučių, tame skait-linje ir mus lietuvių, išvis iš savo tėvynės,—visa tai gali gauti iš kiek-vieno pažangaus žmogaus tikrai vieną atsakymą: kuogriesciausiai pasmerkiama. Bet mes iš to pasmer-kimo nedarome sau amato, nesu-kaupime prie kiekvienos tinkamos ir netinkamos progos apie "krui-ną budelį." Mes manome, kad pa-našus pasielgimas čia Amerikoje yra, atspirašant, spygos rodynas kišenių. Kaltas yra ne vienas caras, bet visa ta priespaudos sis-tema, kuria remiasi Rusijos sutvar-kymas ir kurios produktų yra pa-tai caras. Vienok rusų tautą mes skaitome nieko bendro neturinti- su ta priespaudos masina. Mes ją matome taip pat persekiojamą ir sloginama, kaip mūsų tautą ir visas kitas tautas, kurios turėjo ne-laimę patekti ton priespaudos ma-šinon.

Puikias tradicijas turi mūsų laik-raščiai pirmuosius mūsų tautišku-se laikraščiuose, kurias geistina būtų palaikyti. Reikalinga, kad mūsų laikraščiai tarnautų taip pat praktinioms idėjoms kaip tarnavo "Aušra," "Varpas," jį privalėtų rūpintis taip pat suprasti mūsų ši-dieninius tautos reikalus, kaip su-prato anų laikų reikalus mūsų laik-raščiai piratakuai. Ir tautos atei-tis gal daug prigulėti nuo mūsų laikraštijos tobulinimo.

Su nepaprastu greitumu auga skaičius lietuvių Amerikoje, daugi-nasi ir plėtojasi mūsų organizaci-jos, mūsų draugijinis gyvenimas plaka vis galingsniui, vis intensi-viškiau pulsa, visi pradeda daugias rūpintis apsvieta ir kartu mūsų ekonominių padėjimų. Vi-si tie mūsų gyvenimo apsiereikš-mai iškelia kasdien naujus klau-simus. Taip šių dienų kritiškas pa-dėjimas Lietuvos iškėlė visą eilę svarbių problemų. Visa tai sutei-kia ganėtinai plačią dirvą dėl mūsų laikraštijos. Kad prisidėjus prie to darbo ir kad padauginus spēkas mūsų laikraštijos, mes lei-džiame "Amerikos Lietuvį."

Trečiame numeryje "Varpas" rašydami apie "Aušrą" sako: "Tai buvo laikraštis, kurio idė-jos nebuvo surištos nei su vieta, nei su draugysčių partijų arba lu-mų reikalais, bet su reikalais visos tautos, visos Lietuvos, visų lietu-vių, be skirtumo politiško padėji-mo, tikėjimo, stovio, išsilavinimo ir t. t., tai buvo laikraštis tautiškas, su tautišku programu, paremtu ant augstų pamatų lygybės, laisvės ir brolystės." Šio obalsio prisilaikys "Amerikos Lietuvos." Prisilaiky-damas giliai bepartijvis pakraipos, "Amerikos Lietuvos" stengsis be-šališkai nušviesti mūsų tautos rei-kalus, platis apsvieta, gaisys lietu-vių širdyse Tėvynės bet visos žmo-nijos meilę ir skatinis visus be-skirtumo pailgų prie vienyjancio mus visus kultūros darbo.

Tas viskas, teorijoje labai gra-žiai skamba. Ir toksai visai be-partijvis laikraštis, rasi, būtų geru dalyku. Bet visa beda yra tame, kad su tuo bepartijvimi yra kėblus da-visokių lietuvių laisvės paime ku-riuos nors partijos arba sriovės rei-kaūs, nuomonės ir obalsius ar-daus "prie širdies" negu kitus ir virsta jųjų reikėju ir apgėneju. Jeigu laikraštis to nepadaro, įsiai neruri aiškios savo, taip sakant, Vokietijoje atsirado daug žmonių, buvusių griežtai priešingais dabar-tinei skerdynėi, ir džiaugiamis tuom. Bet drauge su tuom, mes esame užsitikrę ir turime užte-

tinai prirodymų, kad Vokietijos militarizmas patsimė tą nelaimės akmenį, kurisai užgulė ant visos Europos ir kurisai gali iš pamatų smaikinti tai, kas buvo ilgu visos Europos darbu atsiekta. Jei ne Vokietijos paraua Austrijai, ne-būtų iškilusi ši karė.

Galėtume prirašyti visą glėbį ar-gumentų, kurie leidžia stovėti ne Vokietijos pusėje. Čia mes ne-minėjome dviejų kitų svarbių vei-kėjų šioje karėje: Francūzijos ir Anglijos, kurių neidrijs, regis, nei p. "Kovos" apžvalgininkas įjarti despotizme, barbarizme, ignoranci-je ir t. t. ir t. t. Reikėtų pasi-klauysti, ką sako tos dvi šalys. Butų daugybė argumentų už ne-stojimą vokiečių pusėn. Tuomet, rasi, p. "Kovos" apžvalgininkas netaip greitai pasiskubintų pavadinti ignorantijs ir parsiavilais tuos, kurie nenori stoti vokiečių pusėn nei girti iškeltos skerdynės.

Baigiant, norėtume dar priminti vieną dalykėlį. "Lietuvos" redak-cija susideda ne iš vieno asmens. Todėl visai ne vietoje ta taktika, kurios pastaruoju laiku griebėsi "Kovos" apžvalgininkas ir jo vien-maniai, už editorialinius straipsnius vaikiodami vieno žmogaus vardą.

Galop, kad ir vienas žmogus bu-tų redakcijoje, panašus pasielgi-mas laikraščio etikos atžvilgiu vargu gali būti kenčiamas. Bu-kite priešais, bet tokiais, kad gali-ma būtų gerbti.

Naujas laikraštis rytuose. Pra-eitą savaitę pasirodė iš Worcester, Mass., naujas pono M. Paltana-čai, Bobrinskiai et t. t., kurių sąlygos, kurios leido įvykti Lenos, sausio 9 (22) d., Kišenevo, Gome-lio, Bialostoko ir kitų vietų skerdy-nėms, leido iškilti begėdiškai Bei-liso bylai, kurios tukstančius pa-tieję rusų ir kitataučių, tame skait-linje ir mus lietuvių, išvis iš savo tėvynės,—visa tai gali gauti iš kiek-vieno pažangaus žmogaus tikrai vieną atsakymą: kuogriesciausiai pasmerkiama. Bet mes iš to pasmer-kimo nedarome sau amato, nesu-kaupime prie kiekvienos tinkamos ir netinkamos progos apie "krui-ną budelį." Mes manome, kad pa-našus pasielgimas čia Amerikoje yra, atspirašant, spygos rodynas kišenių. Kaltas yra ne vienas caras, bet visa ta priespaudos sis-tema, kuria remiasi Rusijos sutvar-kymas ir kurios produktų yra pa-tai caras. Vienok rusų tautą mes skaitome nieko bendro neturinti- su ta priespaudos masina. Mes ją matome taip pat persekiojamą ir sloginama, kaip mūsų tautą ir visas kitas tautas, kurios turėjo ne-laimę patekti ton priespaudos ma-šinon.

Jeigu panašių grynai apžvalgi-nių laikraščių pas mus ir nėra, visgi neprigulningų pažangių laik-raščių pas mus reiktų. Šiandien dauguma Amerikos lietuvių laik-raščių yra siaurai partijviski. Vis-ką nušviečia vien per savo siaurus partijviskus akinius. Laikraščiai, kad ir prisilaikanti tam tikros ten-dencijos, bet plačiau žiurinti į gy-venimą ir nebijanti pripažinti po-zityvų darbą, kur įsiai neapsireik-šty, yra pageidaujamu elementu. Jie yra sveiku antidotu nuo tų siaurų partijviskumo žabangų, i kuriuos įvelta dabar mūsų gyveni-mas. Jeigu panašių laikraščių skait-lus būtų buvęs kiek žymesnis, ra-si, nebūtų Amerikos lietuvių at-sidūrę tame nelabai puikiame pa-dėjime, kuriame jie yra šioje va-landoje.

Jeigu "Amerikos Lietuvis" mano prisilaikyti pažangios ne siaurai-partyvės pakraipos, mes linkime jam pasisekimo.

Visuotinas Amerikos Lietuvių Seimas.

(Nuo mūsų korespondento).

Ispūdžiai.

Seimas prasidėjo 9:30 val. išry-to, spalio 1 d. 1914 m. Y. M. C. A. svetainėje, So. 9th st. ir Marcy avet., Brooklyn, N. Y.

Prisitariant prie svetainės ineji-mo, išlauko matosi lietuvių tautiš-kas vėluks (žirgvalkis ant raudo-no lauko). Žemiau kabo ameri-koniška vėliava. Inėjus į vidų, matosi aplinkui estrados ir visoje svetainėje gedulingos juodos de-koracijos, pridengtos iš viršutės pusės baltu spalva. Ties pat vi-lutino rezultato. Padavus įnešima sesiją uždaryti, suvažiavimo vardo klausimas likosi atidėtas sekančiai dienai.

Prieš sesijos uždarymą buvo perskaityti telegramai iš laiskai su linkėjimais ir aukomis. Perskaityta taipogi keletas ap-galerijomis, nelabai ruiminga. Že-mutinė galerija pilna prisėdusių žmonių, iš kurių veidų matosi kas tokio nepaprasto. Pamatai vieną-akitą nusispysojimą, bet tas nu-sidūtasai linksmumas išrodo lyg ir ant dides jūrės bangos valtelėje sė-dinčių nelaimingų savęs ramini-mą dar ateties laime.... Visi matys, tartum išsigandę, tui-tam neužsitikinti kuom tokiau....

Seimo Atidarymas "Tėvynės" redaktorių V. K. Račkauskas atidarė seimą, paaiš-kindamas, kokių būdu šio seimo įdėja atsirado ir įvyko. Po neilgos prakalbos paprašė pp. J. O. Sirvy-dos ir P. Mockaus užimti laikinų sekretorių vietą, kad priėmus at-stovų mandatų.

Kol sekretoriai darė pasiuntinių surašą, kalbėjo Dr. J. Šliupas, SLA. prez. F. Živatkas, P. Grigaitis, Michelonas, J. Liut-lauskas, A. Rimka ir Dr. Drange-lis. Visų kalbos buvo maž-daug raginančios prisilaikyti šalto rei-kaų svarstymo ir visiems eiti iš-vieno be skirtumo, nes Lietuvos gelbėjimas turis mums visiems ap-eiti ir visi kaip vienas mes turin-stoti už mūsų tėvynės išliuosavi-mą iš dabartinio baisausio vargo, suteikdami jai pinigiską ir mora-linę nebuvo surištos nei su vieta, nei su draugysčių partijų arba lu-mų reikalais, bet su reikalais visos tautos, visos Lietuvos, visų lietu-vių, be skirtumo politiško padėji-mo, tikėjimo, stovio, išsilavinimo ir t. t., tai buvo laikraštis tautiškas,

pats lieka" sako senas priežodis. Sijdien galima pasakyti: "kokias knygas kas skaito, tokiu ir pats lieka." Kiek gera knyga suteikia žmogaus sielai gero, tiek, arba net ir daugiau, bloga knyga išveda žmogų iš kelio.

"Gero turinio knygos mės rasi-me tai, ko reikalinga sielai." Ko nesužinosi geroje knygoje? Ko iš jų neįsimosi? Skaitydamos naudingas ir geras knygas—kalbi su tuomi, kas jas parašė. Ar bus tai garsus mokslo vyras, astronomas, gamtininkas, politikas, filozofas ar žmogus, atsižinęs, kurioje kitoje mokslo ar dailės dirvyje, visuomet gali su juo niu pasikalbėti, skaitydamas jo veikalus. Knyga yra retėsis, jungiantis skaitytoją su proto ir dvasios galu-mais.

Redakcijos Priešas. Sutinkant su gerbiamojo autoriaus skir-stynų knygų ir naudingas ir kenks-ingas ir principaliai pripaži-stant, kad kenksmingų knygų rei-kių vengti skaityti, gema klaus-i-

mas, kaip tą principą įvykdyti? Kaip atskirti vienos rūšies knyga nuo kitos, jei knyga neperskaityta? O jeigu knyga perskaityta, tai ji-nai įtaka yra jau padariusi ir skai-tytoja, t. y. atnešus jam gero ar blogo. Kur yra tasai kriterijus, kurisai būtų pamatu sprendime apie knygų kokybę naudingumo atžvil-giu? Tai yra klausimai, į kuriuos iki šiolie neduota atsakymo. Vie-nintėlė vartota ir televizorijama priemonė—tai cenzura, tačiau cen-zura yra apsirėiskimas, prieš kurį kovoja kiekvienas laisvesnių pa-ziūrų ir šiek tiek pakantos sva-ti-moms nuomonioms turįs žmogus, nes cenzura, patekusi į vienų pa-sivalgų žmonių rankas, spaudžia vi-sai tai, kas nesutinka su tų žmonių nuomonėmis. Priešingų nuomonių platinimas yra cenzūros kuolab-jausiai slėgiamas. Cenzura prak-tikoje pasirodė netikusia. Kitokios priemonės skirti "geras" knygas nuo "blogų" mės iki šiolie neturi-me. Todėl ir minėtasai principas nėra įvykdytinas, bet iki šiolai.

E. Amicis.

Vertė A. Matutis.

Apie Mažą Bubnių Sardinietį.

Pirmoje mūsų dienoje ties Cus-torza, liepos 24 d. 1848 m., vieno Italijos pėstininkų regimento še-siasdešimtis kareivių, išsistų ap-imi vieną tuščią namą, stovintį ant kalvos, tapo nejučiomis už-klupę dviejų austričių armijos kompanijų, kurios pradėjo šaudyti į juos iš visų pusių taip, jog jie vos suspėjo pasislėpti minėtame name ir užsibarikaduoti, palikdami užpa-kalyje keletą užmūstų ir sužeistų.

Užrėmę duris, kaip galima buvo, italai skubiai metėsi prie langų, kaip viršuje, taip ir pirmame aug-šte ir paleido gyvą ugnį prieš už-puolikus. Priešai vienok artinosi eilėse ir, išsidalinę į pusratį, taip pat atsakinėjo....

Italijos kareivius vedė du žė-nesni aficerai ir kapitonas, aug-štas senelis, sudžiuvęs, bet rustus, baltais usais ir tokiais pat plaukais. Prie jo buvo mažas bubnis, gi-mimui iš Sardinijos, mažas vaikas, turįs maž-daug keturiolika metų ir taip nešašgas, jog išrodė vos tik dvylikos metų, lainiu kuone aly-viniu veidu ir juodomis, bet vik-riomis ugnies akimis. Kapitonas vedė apginimo pusę pirmame aug-šte, skubiai duodamas trumpus pa-liepinimus, iš pistolieta šaudymas, o narsiniam jo veide negalima buvo užmėti jokio sujūdimio.

Bubnius, truputį nubals, bet gi vikrus judėjime, šoko ant stalo, išstiečė kaklą ir stverėsi už lango rėmų, idant pamatus, kas dedasi už jo. Juodų dumų tarpe pamatė baltus austričių mundurus, pri-siartinančius palengva per lauką.

Namai stovėjo ant kriaušingos kalvos, pačiam viršuje; iš pusės, labai stačios, buvo vienas tik ma-žas langelis po pačia namo pasto-gės. Taigi dėl tosios gal priežas-ties, austričiai ir negrūmojo ta-tai namo pusei, vien liedami ugnį į priešakį ir abu šont.

O buvo ugnis tikrai pragarinė: švino krusa, kuri kiauirino sienas ir numušinėjo čerpes, viduryje gi triuškinio lubas, rakandus, duris ir langus, svaidydama oran medį, vopną, plytas ir stiklus; dūzgda-ma, švilpdama, skaldydama į dalis, kas tik pasitaikė; nuo triuškinio galva sprogo. Laiks nuo laiko kareivis, šaudantis iš lango, kris-davo užpakalin ant grindų; tuo-met pernešdavo jį kiton pusėn.

Gan daug iš jų vėl kėlėsi ir svy-ruodami ėjo iš kambario į kamba-rį, rankomis lieddami žaizdas. Virtuvėje gulėjo jau vienas su-triškinta galva. Priešas gi be pertraukos šaudė.

Kapitonas, kuris iki šiolie buvo nepajudinamas, pradėjo nerimti ir skubiai išėjo iš kambario, vesda-mas paskui save seržantą.

Už valandėlės atbėgo seržantas ir, pasaukęs mažą bubnį, davė ženklą, kad sektų paskui jį. Vai-kaš, seržanto persergetas, šoko ant medinių laiptų ir užėjo ant tuščios pastogės, kur kapitonas rašė ką tokio piešku ant popiero, atsiėmęs į mažą langelį. Prie jo kojų buvo šulinio virvė.

Užbaigęs rašyti, kapitonas sulen-kė popierį kaip reikia ir, perva-damas vaiką juodomis, šaltomis akimis, nuo kurių visi kareiviai drebėjo, susuko:

— Bubniau!

Vaikas pridėjo ranką prie smil-kinio.

— Turi narsos?—užklausk kap-itonas, neatitraukdamas nuo jo savo žvilgsnio.

Akis vaikui prašvito.

— Turiu, kapitone!

— Žiūrėk ten!—tarė kapitonas, patraukęs jį prie langelio.—Matai ten tolyje, arti pirmųjų Villa Frankos namų bagniatų blizgė-mą! Ten stovi musiškaiai. Imk tą raštą, stverkis tosios virvės, nu-sileisk, perbėgk kalvą ir lauką, prie-bėgk prie musiškių ir paduok tą raštą pirmutiniam aficerui, kurį pamatysi. Numesk diržą ir deklą.

Bubnius akies mirksnyje numetė diržą ir deklą, raštą paslėpė po pažastimi, seržantas paleido virvės galą laukan, o abiemi rankomis tu-rėjo kitą galą, kapitonas gi pri-gelbėjo vaikui išlysti pro langą.

— Klausyk—tarė—musių visų iš-gelbėjimas priguli nuo tavo kojų ir nuo tavo narsos!

— Pastitėk manim, kapitone!—atsakė vaikas, tverdamasis vir-vės.

— Bėgdamas gi prisilenk!—tarė dar kartą kapitonas, pritrėda-mas virvę sykiu su seržantu.

— O taip! kodėl ne?—atsisaukė vaikas.

— Lai Dievas tave lydi!

Už valandėlės buvo jau apacio-je. Seržantas įtraukė virvę, o kap-itonas, ką tik usais neliesdamas lan-gu stiklų, pamatė vaiką, nusiratan-tį nuo kalvos. Tikras jau buvo, jog vaiko niekas neužtėmęs, kno-met keletas baltų dumų debesėlių, iškilusių viršun nuo žemės prie-bėgantį, pertikrino jį, jog austrijie-čiai pamatė mažą bubnį ir šaudė į jį. Bet vaikas bėgo it žaibas.

— Staiga parkniuop.

— Užmūstas!—suriko kapitonas, sugniauzdamas kumštį.

Nedabėję dar žodžio, o vaikas stoji ir vėl pradėjo bėgti.

— A, parpuolė tik!—pratarė ka-pitonas ir lengvai atsiduso.

O vaikas bėgo kiek išgalėjo, bet gi kniubėjo.

— A, užgavo tik koją....—ma-nė sau kapitonas.

Dar keletas dumų debesėlių pasi-klė tai čia, tai ten, bet jau toli užpakalyje nuo vaiko.

Buvo liuosas—apsaugotas.

Kapitonas nusiramines pradži-ugvo. Vienok nepaliovė tėjimės vai-ko ir drebėjo, nes kiekviena valan-da buvo brangi. Jeigu nedabėgtų kuogreičiausiai ir nepasauktų umios pagelbos, narsieji jo kareiviai kris vienas paskui kitą arba turės sy-kiu su juo eiti nelaisvėn.

O vaikas bėgo. Kiek laiko bėgo it vėjas, paskui ne taip jau skubi-nai, podragė labiau kniubėnoda-mas. Ir sustvėjęs vėl bėgo, bet ženkla, kad sektų paskui jį. Vai-kaš, seržanto persergetas, šoko ant medinių laiptų ir užėjo ant tuščios pastogės, kur kapitonas rašė ką tokio piešku ant popiero, atsiėmęs į mažą langelį. Prie jo kojų buvo šulinio virvė.

Užbaigęs rašyti, kapitonas sulen-kė popierį kaip reikia ir, perva-damas vaiką juodomis, šaltomis akimis, nuo kurių visi kareiviai drebėjo, susuko:

— Turejo paliesti jį priešio kul-ka—pamane kapitonas, drebėdamas ir tėmėdamas visus jo judėjimus.

Drąsino jį, kalbėjo ir komandavo, tartum vaikas galėjo tą viską gir-dėti, būgėdamas degančiomis aki-mis, į žiūrėjęs ir blizgėjęs bag-nietų, kuriuos matė apačioj—kvie-čiuose, saulės apauksintuose.

Diena laimingai užsibaigė italų

Tuo tarpu kulų švilpimas ir šuvių trenksmas, rodo, judino na-mus; aficerių įsakymai susi-liejo su gaudingais sužeistųjų vai-kių jėgų pergalėn, o 27 d. iš-tyturo turėjo pasitraukti ties upe.

— Toliau! Greičiau!—šaukė se-nas vadas, neatitraukdamas akių nuo bėgančio bubnio.

— Bėgk! Skubink! Prakeiki-mas! Ir vėl sustojo.... Ak! vėl bėga.... Greičiau!....

Tuo laiku inėjo aficerias, pra-vešdamas, jog priešas, nepertrauk-damas ugnies, išklė baltą vėliavą ir šaukia apguliusius pasiduoti.

— Nepasiduoti!—suriko kapito-nas, vis žiūrėdamas į bėgantį vaiką, kuris buvo jau slėnyje, bet nebe-bėgo,—rodėsi, kad vos-vos vilkosi.

—Bet gi skubink!.... Lėk gi, ne-lentasai!—šaukė kapitonas, su-kandamas dantis ir sugniauzdamas kumštį.—Žuk, krisk negyvas, latre, bet dabėgk! Ak! netikės bailsys!.... Ak, bailsys!.... vėlei sėdo!....

O vaikas, kurį kapitonas pakelta galva vis matė kviečiuose, istikru-jų pranyko jam iš akių tartum par-kritęs ant žemės. Toje valandoje gi vėlei pamatė jį ir matė tol, pa-kol tolyje visai jį paslėpė javai.

Tuomet kapitonas greitai nubė-gė laiptais žemyn. Čia kulkos švilpė, kambariai pilni buvo sužeis-tų; kai-kurie jų sukosi ratu it pa-sigėrę ir, it mėšlungio apimti, ka-binėjos rakandų; sienos ir grindys buvo apslakstytos krauju; užmu-s-tųjų kūnai trūkdė perėti iš vietos į vietą; jaunasis vėliauninkas tu-rėjo kairijį petį persautą, o dumai ir parakas tirštų debesiu temdė viską.

— Narsos!—susuko kapitonas.—neatsitraukti! Stovėti ant viet-os! Pagelba pribuna! Narsos!....

Tuo laiku austričiai prisitrau-kė dar arčius. Aiskiai dabar ga-lima buvo matyti per dumus išė-lusius jų veidus; po šuvių trenks-mų girdėjosi nuozmų šauksmai, pi-lantiejai ant silpnos tvirtovės ir gresiantieji išėjovimui.

Keletas persigandusių kareivių pasitraukė nuo langų, bet seržantas užstojo jiems kelią ir atgrėžė į vietas. Apgulčių ugnis išlengvo silpnėjo, o neužgaudinimas buvo matyt visų veiduose. Vienok ne-galima buvo pertraukti musio.

Staiga austričių kanonada ap-stoji, ir garsus balsas vokiškai, o paskui itali kalba susuko:

— Pasiduokite!

— Niekuomet!—atsiliepė kapito-nas iš lango.

Ir išnaujo prasidėjo šaudymasis, baisesnis ir mirtingesnis negu pirm to buvo.

Keletas kareivių vėlei krito.

Kai-kurie langai neteko jau ap-gynėjų, o kapitonas šaukė nuilsu-siu ir sielvarta perimtu balsu:

— Nebeateis! Nebeateis!....

Ir bėgiojo it jėšes, konvulsiviš-kaiai spausdamas šoblę, pasirengs greičiaus mirti, negu pasiduoti.

Tuom sykiu atbėgo seržantas nuo pastogės ir susuko kiek turėjo spē-kų:

— Eina! Eina!....

— Eina....—paantrino senas vadas nesamoningu iš linksnumo balu.

Į tą šauksmą, kas tik turėjo bent kiek spēkų savyje, sveiki, sužeisti, aficeriai, kareiviai—puolė prie lan-gų, o mirties ugnis pasilėjo dar sykį.

Ir štai už kelių minučių galim buvo patėmyti neramumą, o pas-kui sumišimą priešio kareivių tarpe.

Ant tų pėdų kapitonas parinko keletą liuosnorių iš kambarių, kad padarius užpuolimą ir bagnietais atrėmus austričių nuo kalvos; po to gi vėlei pašoko pirmyn ant laiptų.

Pirm neg įpuolė ir kambarį, iš-girdo staigų dūzgimą, su kuriuo girdėjosi ilgai nusitęsias hurra!.... o iš lango pamatė dumų tarpe ita-lų šaulių keptures, kavalerijos skadroną, jojančių arklais, ir per-kuninius šoblį blyksterėjimus, iš-darančius ratus ore ir krįtančius ant pečių, galvų....

Tame laike liuosnoriai išbėgo su bagnietais, ir priešio eilės susvyra-vo, susimaisė ir pradėjo bėgti su-mišime. Netrukus musio laukas buvo apvalytas, namai liuos ir du-italų pėstininkų batalijonai su dvi-mi kanuolėmi užėmė kalvą.

O senas kapitonas, susijungęs su savo regimentu, kovojto toliau su ta narsųjų saujale, kokia jam liko; net gi suklydusi kulka lengvai su-žeidė kairią jo ranką laike susire-mimo bagnietais.

Diena laimingai užsibaigė italų

pergalė. Bet ant rytojaus prasidė-jo mušis išnaujo. Italai, kad ir paskutines spēkas ir narsą dėjo, vienok likosi tvirtesni austri-čių jėgų pergalėn, o 27 d. iš-tyturo turėjo pasitraukti ties upe.

Narsūs kapitonas, kad ir su-žeistas, ėjo pėsčias sykiu su karei-viais, nuliūdęs ir tylus, o pribu-ves vakare į Kvita ties Mincio, tuojaus pradėjo įeškoti vėliaunin-ko, kuris buvo ambulianso paimtas; kadangi buvo sužeistas, tad turė-jo pirmiau čionais būti atgaben-tas. Nurodyta jam bažnyčia, kur ant greitųjų padaryta karės ligon-butis. Nuėjo. Bažnyčia kupina buvo sužeistų, kuriuos suguldė į dvi eili, tai lovoje, tai ant sieninių, patiestų tiesiog ant grindų. Du gydytojų ir du pagelbininku ap-žiūrėjo, o iš visų pusių girdėjosi susilieją verksmai ir vaičiojimai.

Kapitonas sustojo ties vienu ga-lu ir, aplinkui dairydamsis, įješ-kojo vėliauninko, kuomet koks tai plonas ir silpnas balsas susuko čia tuoj prie jo:

— Ponas kapitone!

Atsigrėžė. Buvo tai mažas bub-nius.

Gulėjo ištiestas ant lovos, len-tonis atremtas, apdengtas iki krut-inei raudona užlauda nuo bažny-čios lango; rankos ir pečiai buvo atidengti, veidą turėjo išbalusį ir išdžiuvusį, bet akis jo buvo žiban-čios it juodi žėnčiagai.

— Tu gi čia, vaikel!—susuko kapitonas nustebes. Ir tuojaus prikerė tvirtu balsu:—Bravo! at-likai pareiga.

— Ką galėjau, tą ir padariau. Nieko tokio didžio....—atsakė mažas bubnius.

— Buvai sužeistas?—tarė kap-itonas, įsiekdamas akimis savo afi-cerio artimose lovoje.

— Ką gi padaryti!—atsakė vai-kaš, kuriam pridavė narsos kalbėti tas didis džiaugsmas, jog apturėjo pirmutinę ir tai tikrą žaidą, be ko istikrųjų nebūtų drįsęs lupų atverti prieš kapitoną.—Kad ir prisilen-kaui, kiek galėjau, ir tai mane už-tėmijo. Bučiau buvęs dvidešimt minučių pirmiau, jeigu nebūčiau gavęs tos kulkos. Laimė dar, kad tuojaus suradau adjutantą ir galė-jau atiduoti jusų raštą. Kokį ke-lį turėjau, tai plyniai jį ima!

Gerkdėk man išdžiuvu, bijojau, kad jau nedabėsiu; verkiau iš pik-tumo, manydamas, jog kiekviena pasivėlinimo minutė prazūtis anie-mis ten, ką kovojo ant kalvos.... Na, ir kaip tai pasisekė, kad dasivil-kaui—aciū Dievui. Bet ponas ka-pitonas ranką turi kruviną.

Istikrųjų, iš sužeistos kapito-no rankos, tik ant greitųjų apžiūrėto, sunkėsi keleta, kraujo lašų ir var-tėjo per pirštų galus.

— Aš tvirčiau užrišiu. Ponas kapitonas pavyks....

Kapitonas padavė kairią ranką vaikui, o dešinę ištiesė, kad pa-gelvinčius atristi gal palaidą ban-dalo ryšį ir jį pataisyti.

— Bet vaikas ką tik pakėlė galvą nuo pagalvės, baisesni nubalo ir vė-lei krito ant josios.

— Gana jau, gana!—tarė kap-itonas, matydamas tai ir atitrauk-damas užrištą ranką, kurią mažas bubnius norėjo dar prilaukyti.—Atsineik apie save, nes net ir mažas pasijudinimas gali turėti blogas pasekmes, jeigu neatbosi.

Vaikas papurtė galvą.

— Turėjai gi, vargše, daug ne-tekėti kraujo, ištare kapitonas, aky-vai į jį pažūrėjęs—jei taip silpnai jauitais.

— Ar daug netekau kraujo?... E, ponas kapitone, kad tik tiek! Lai gi ponas kapitonas pamato!

Ir atidengė užlaidą, kuria buvo apklotas.

Kapitonas pasitraukė, pasibaisė-jimo perimtas. Mažas bubnius te-turėjo tik vieną koją. Dešinė bu-lavo nupjauta jam iki kelio; raudo-nomis skpetonimis aprišta buvo bai-si žaizda....

Tame laike šale ėjo karės gydy-tojas, mažas žmogelis, be žipono, tiktai viena serniogė.

— A, ponas kapitone—pradėjo skubiai, prisitartinamas prie ma-žo bubniaus—tai baises atsitiki-mas! Koją galėjo būti tikrai iš-tydyta ir tai greitame laike, jeigu vaikas nebūtų malsinęs jos kvai-lu budu. Bet ką su tokiu?... Buvo sužeistas, o bėgo.... išsi-skverbė uždegimas, gangrena ir reikėjo neatbūtinai pjauti. Na, bet iš vaiko tai bent narsuolis! Tą gi jam reikia pripažinti. Kad būtų verkes arba nors savaitojės,—ne!

Narsiausias italų vaikas, kokį ku-omet nors kame mačiau operacijos darymo laike,—duodu garbės žo-dį.... Narsuolių kraujas jame!

Ir nuėjo tolyn skubėdamas.

O kapitonas, sutraukęs baltus skruostus, įsižiūrėjo į vaiką. Už-klėjo jį uždanga, po tuo it nenoromis, bet vis žiūrėdamas į mažą bubnį, pakėlė ranką prie kaktos ir nusiėmė kepurę.

— Ponas kapitone!—susuko nu-

stebės vaikas.—Ką ponas kapitonas daro?... Prieš mane?... O tuomet tasai rustus žmogus, kuris niekuomet neistare malonaus žodžio į savo kareivius, atsiliepė į jį balsu, neįsakyta maloniū ir siela veriančiu:

— Kapitonu tiktai esu, o tu.... didvyriu!—Tai tardamas, metėsi prie mažo bubnio atvertomis ran-komis ir tris syk pabučiavo jo krutinę,—ten, kur širdis plaka....

kolonijas Amerikoje, bet tos ko-lonijos negali būti didinamos. Jei-gu persimainytų kurios nors Ame-rikos valstijos tvarka, jeigu atsi-rastų nauja valstija Amerikoje, tai pirmoje vietoje jina turi reikala su Suv. Valstijomis. Monroe dok-trina suglaustė formoje išreiškia-ma: "Amerika amerikonomas."

Monroe principas pastatė visas Amerikos valstijas Suv. Valstijų globon. Tas principas, duodamas milžiniškai didelę progą Suv. Valstijoms išplatinti savo įtekme kitose Amerikos valstijose, drauge su tuom turi ir savo silpną pu-sę. Monroe doktrinos nelabai nori Pietų Amerikos valstijas, kurioms užmetama neprašytoji globa. Karts nuo karto kyla kiviurį tarp globėjo ir globiamųjų. Kaip to principo pasekmė, pietinėse valstijose kilo neužsitikėjimas ir net neapykanta prieš Suv. Valstijas. Prie progos tasai pietinių valstijų upas apsi-reiskia, kaip tai pasirodė sąryšyje su Meksikos klausimu.

Vadovaujantis Suv. Valstijų po-litikos principas nemažai ir nesma-gunų yra sutekęs Suv. Valstijoms. Svarbesni europinių valsti-jų reikalai su Amerikos valstijo-mis negali apsieiti be Suv. Valsti-jų. Toksai dalykų stovis suteikė Suv. Valstijoms labai daug nesma-gunų pastaraisiais metais dēle Meksikos suirutės.

To principo tačiau iki šiolie lai-komasi. Atėivybės priešai aiskina Monroe doktriną savo naudai. Obalsis "Amerika amerikonomas" paimama nuo tarptautinės politi-kos papėdės ir norima sunaudoti visiskam atėiviu atvykinui Suv. Valstijoms. Tačiau prezidentas Monroe, kiek galima suprasti, savo principą apskelbdamas, neturėjo omenyje neorganizuoto pavienių žmonių perikraustymo į Suv. Valstijas.

521. *Iš kur atsiranda deimantai?* Deimantas yra pripažintas kaip užimantis svarbiausią vietą tarp visų brangiųjų akmenų. Ji-sai yra kiečiausias, mažiausiai nyk-stas ir gražiausias tarp visų mine-ralų. Šios deimanto ypatybės nuo-senų laikų pastatė jį pirmon vieton ne tiktai kaip brangakmenį, bet ir įvairiems praktiškos tikslams įsiai-buvo ir yra vartojamas; pvzd., stiklo, įvairių mineralų ir galop paties deimanto pjaustymui. Įsiai-patiję vartojama tekimui, poli-ravimui ir t.t.

Apie deimantus žinota jau gilio-je senovėje. Randama paminėji-mų apie deimantą dar iš Kristaus laikų. Sąryšje su deimantu, kaip ir su kitais brangiais akmenimis, yra kilę daug visokių prietarų ir padavimų. Tarp kit ko, buvo ti-kėta, kad deimantas turįs galę pra-šalinti beprotystę, arba bent pagel-bėti jos išvengti; kad įsiai galįs padaryti nuodus nekenksmingais. Viduriniuose amžiuose įsiai buvo žinomas kaip "pietra della recon-ciliazione," kaip taikos darytojas tarp vyro ir pačios.

Kaip apie deimanto ypatybės, taip ir apie jo atsiradimą yra įvairių prietarų. Pavyzdžiui gali-ma nurodyti į prietarą, buk deimantas atsirandęs žalčio galvoje.

Istikrųjų gi deimantas yra iš-kasamu mineralu. Įsiai randama žemėje, kaip auksas. Tos vietos, kur žemėje yra deimanto, padary-ta tikros kasyklos, kuriose kai-kada dirba tukstantai žmonių.

Salim, kurioje pirmiausiai rasta deimantų, yra Indija. Čia karta deimantai nuo ankstyviausių laikų iki praeto amžiaus pabaigos. Ma-rioma, kad visi senovės atsimėn-je deimantai išveža iš Indijos. Antrąja svarbia deimantų vieta yra Pietų Amerika. Deimantų buvo rasta Brazilijoje apie 1725 m. 18-to amžiaus vidurį pradėta tenai ty akmenų kasimas. Vėliaus deimanto kasyklų centru pasidare Pietų Afrika. Pirmu kartu čia at-rado deimantą 1867 m. Dr. W. G. Atherstone, kurisai prie Orange upės, budamas ant fermos, gavo iš tulo vaiko akmenuką ir tame ak-menukyje pažino deimantą. "Ak-menukas" buvo nuvežtas į miestą Grahamstown ir tenai už jį už-mokėta \$2.500. Nupirktaisai deimantas buvo išstatytas tais pačiais metais Paryžiaus parodoje. Už dviejų metų, t. y. 1869 m., vėl arti Orange upės rasta kitas deimantas, svėręs 83½ karatų (kara-tas yra lygus 4 gramams arba 6 rusiškoms dolėms; taigi 16 karatų sudaro vos vieną rusišką zolotniką; rusiškas svaras turi 96 zol.). Ta-sai deimantas buvo pardutas už \$125.000. Greitu laiku svetą ap-lėkė žinia apie stebėtinus Pietų Amerikos deimantų turmus, ir iš visų pasaulio kraštų laimės įješko-tojai metėsi prie Orange ir Vaal upių krantų. Jau sekančiuose 1870 metuose tenai buvo kasykla su nemažiau kaip 10,000 darbin-ku. Nuo 1870 m. Pietų Amerika pasidarė deimantinės pramonės centru, kuom jinai pasiliko ir iki šių dienų.

522. *Kas tai yra "Monroe dok-trina?"* Kiekvienas žmogus, skai-tas laikraščius ir bent šiek tiek įdo-maujats taip vadinama tarptautine politika, be abejonės, yra susiti-kęs su "Monroe doktrinos" pami-nėjimu.

Toji doktrina iki šiolie yra pa-matu, kuriuo remiasi Suv. Valstijų diplomacija. Jina yra gan sena. Josios apskelbėju buvo Suv. Val-stijų prezidentas Monroe. 1823 m. buvo tvarkomi santikiai tarp Suv. Valstijų, Anglijos ir Rusijos. Bu-vo aptariama, kokias teises turi šios visos trys valstijos Šiaurii Amerikos šiaur-vakariniame pa-krastyje. Sąryšyje su tuom pre-zidentas Monroe gruodžio 2 d. 1823 m. pasakė Kongrese prakla-va, kurioje išdėstė principą, pava-dintą vėliaus jojo vardu. Kiek-vienas by kurios nors neameriko-niškos valstijos įsikimas į Pietų arba Šiaurii Amerikos reikalus, kiekviena pastanga kolonizuoti by kurią Amerikos dalį, kiekvienas žingsnis, nukreiptas į tai, kad pa-didinti kokios nors svetimas valsti-jos reikalus Amerikoje, sulgy Monroe išreikšto principo, busi-škaitoma pavojum Suv. Valstijų link.

Jisai atvažiavo prie Antarktiš-jos pripažįsta esančias svetimas

523. *Kuomet ir kas pasiekė pie-tinį žemės polių?* Pietinio žemės polio pasiekimas—tikslas, kuriam nevienas tyrinėtojas pašventė savo gyvybę—pavyko norvegui kapito-nui Roald Amundsen gruodžio 16 dieną 1911 m. Pasaulis apie tai sužinojo tiktai sekančių metų kovo mėnesyje iš telegramo, kurisai bu-vo pasijustas kovo 7 d. iš Tasmani-jos į Norvegiją.

Amundseno kelionė prie pietinio polio buvo iškalno visiškai nepia-nuota. Kuomet rugpjūčio mėnesyje 1910 m. Amundsenas iškeliavo iš Norvegijos garlaiviu "Fram," tai jojo tikslu buvo tyrinėti Atlan-tiko jures prie Amerikos. Sulgy iškalno išdrioto pliano, Amundse-nas tur

1911 m., tai yra pietų vasaros viduryje. Čia truputį įsijaušė Edward. VII žemės įsijaušė vyriausiojo savo buveinė. Vasario mėnesyje buvo įtaisyta keletas maisto sandėlių toliaus į pietus. Prisiruošimui prie kelionės prabėgo vasara. Laikė žiemą (pas mus tuom tarpu vasaros) Amundsenas su savo sankeleiviais taisė roges ir darė įvairius tyrinėjimus. Prasidėjus vasarai, rugsėjo 8 d.

1911 m. su aštuoniais vyrais, septyniomis rogėmis, devyniasdešimti šunų ir maistu keturiems mėnesiams ledosi kelionė. Greitai buvo rasta, kad dar per anksti keliauti, nes šunys negalėjo iškęsti šalčio, ir visi sugrįžo atgal. Spalio 20 d. iškeliama antrą kartą. Dabar su Amundsenu keliavo keturi vyrai, keturios rogės, 52 šunys ir maisto, kaip ir pirma, 4 mėnesiams. Buvo eita taip, kad pakeliu stovėtų įtaisyti maisto sandėliai. Lapkričio 5 d. buvo pasiektas tolimiausias sandėlis, prie 82°. Čia atsisėda tris dienas, ir leistas kelionė, einant 30 mylių į dieną. Lapkričio 15 d. keliauninkai pasiekė 85°, kame paliko maisto trisdešimties dienų, o patis, parėmę maisto 60 dienų, leidosi tolyn. Toliaus prisiėjo lipni per kalnus. Reikėjo nakvoti augstumoje 10,000 pėdų virš jūrų. Čia keliauninkai, ačiū kelių sunkumų, turėjo užmūsti 24 šunys ir palikti tik 18 šunų trejetui rogių (vienos rogės buvo pamestos). Augščiausia kalnų vieta buvo pasiekta gruodžio 6 d. Keliauninkai buvo 10,750 pėdų augščiausiu jūrų paviršiumi. Iki polio buvo dar 20 min. Gruodžio 9 d. buvo pasiekta 88° 23 min. Amundsenas buvo sūryje, kurios jokios žmogus iki jojo nebuvo pasiekęs. Toliaus augstas žemės paviršius pradėjo leistas žemyn, ir, ačiū geram orui, eijimas pirmyn buvo greitas. Gruodžio 15 d. buvo padaryti atdūsų tėjimai, ir rasta, kad keliauninkai yra prie 80° 55 min. Iki polio liko vos 5 min. (truputį suvirš 3 1/2 angliškos mylios). Sekančią gruodžio 16 d. buvo pereita likusioji dalis, ir keliauninkai buvo toje vietoje, kuri vadinama pietiniu žemės polium. Diena buvo puiki, saulėta. Instrumentų pagalba buvo padaryta tyrinėjimų. Žemės polio vietoje buvo įsteigta Norvegijos vėliava ir garlaivio "Fram" vėliava.

Kelionė atgal pradėta gruodžio 17 d. ir vyriausioji buveinė pasiekta sausio 25 d. 1912 m. Žmonės visi buvo sveiki. Šunų liko 11, ir parsivežta dvejų rogės. Garlaivis "Fram" buvo pasiekta Tasmanija, ir iš čia duota pasauliui žinia. Savo kelionėje Amundsenas padarė daug svarbių tyrinėjimų ir atradimų.

524. Kokios yra didžiausios dabar vartojamos kanuolės? Kanuolės tarp žmonių pasirodė nuo labai senų laikų. Dar Sename Testamente yra minama apie "mašinas, sumanių vyrų išrastas, vėlyčiomis ir didžiais akmenimis saugyti." Nuo tų seniausių laikų iki dabar kanuolės yra vartojamos. Jos visą laiką yra gerinamos ir tobulinamos. Viduriniuose amžiuose jos buvo žinomos įvairiais vardais: "katapulta", "balista" ir t.t. Kuomet buvo išrastas parakas, kanuolės pasidarė baisių ginklų.

Kuomet buvo pirmiausiai vartojamos paraku šaudančios kanuolės, tikrai nežinia. Iš pradžių kanuolės buvo vartojamos vien tvirtovių sienoms griauti. Tikrai 15-tame amžiuje, laikė husity karii (1419-1424), pradėta kanuolės vartoti laukų mūšiuose. Penkioliktame amžiuje kanuolės buvo jau plačiai vartojamos. Kuomet 1453 m. turkai apgėle Konstantinopolį, jie naudojo kanuolėmis, iš kurių šaudyta milžiniškais akmenimis. Viena tų kanuolių užsiliko, ir 1807 m. anglų admiralo Duckworth laivo svarbią stiebas buvo perpjautas iššautu iš tos kanuolės 700 svarų akmeniu į dvi dalis. Kita tų "akmeninių bombų" užmūšė ir sužėdė 60 vyrų.

Tolesnėse visose didesnėse karšose vėtinama kanuolių vartojimas. Šiandien kanuolės yra išplėtojtos ir įvairias šakas, ir ne vieta čia visas tas rūšis išskaituoti. Paminėtina, kad iki pastarųjų laikų didžiausios kanuolės buvo 10-12 colių. Jos buvo vartojamos ant karės laivų ir tvirtovėse. Laukuose vartota 3-8 colių kanuolės. Dabartinė karė iškėlė eikštėn milžiniškas vokiečių vartojamas kanuoles. Sulyg žinių, tos kanuolės siekia 16 colių. Vienas šūvis iš tokios kanuolės kaimuoja \$2,500, maisto sandėlių toliaus į pietus. Jos iki šiol buvo vartojamos tvirtovių apgūlimui. Kaip pasirodė, jokios tvirtovės sienos negali išlaikyti prieš milžiniškas bombas, kurias meta tokia kanuolė. Valsitjos turi panašų 16-colių kanuolių Panamos Kanalui saugoti.

KLAUSIMAI.

525. Kas išrado paraką?
526. Kiek yra žvaigždžių?
527. Kokią Sur. Valsitjos prezidentai buvo užmūšė?
528. Kas greičiausiai apėjo žemės skritulį?

(Atsakymai bus kitam numerij.)

Kibirkštys.

Tautininkai dabar yra kaip ausčiai: visi juos sumušė—klerikalai juos sugnabė Chicagoje, o ciliškai apipėsė New Yorko Seime.

Dabar, kuomet jau turime "Amerikos Lietuvą" Chicagoje ir "Amerikos Lietuvį" Worcesteryje, gal atsisrųti koks, anot to dzuko, svotas ir suženyti juos.

As manau, kad išvaziavus "Naujių" redaktoriui seiman, redaguoti laikraštį tur būt paliko Ozyz Mikitonas, a lia s Kleofas Jurgeionis, nes tuoj pradėjo baidyti Gabrijų...

Kad tik laikė šios karės neimusių visų žydų. Musų socialistai neturėtų kam paskui žydiški lapelių drukuot už amerikiečių aukas, kurias jie sudės Lietuvų Gelbėjimo Fondan...

Lietuviai dabar laiko "ekzaminą" iš savo tautinės vienybės. Kai-kas jau sako, kad išlaikyta ant dviejų kės,—kiti net kuola stato. O kaip užsibaigs Europos socialistų ekzaminas iš tarptautinės vienybės?

Visi sakė, kad socialistai išgamos iš tautos nepripažįs. Bečiūnia visą nikėlį, kad tai netyeibė. Drukite jiems tik vadeles į rankas, ir jie tuojaus grandingai prakalbės apie tautą ir vienybę,—grandingiau net negu kas kitas.

New Yorke, sakoma, buvusi didelė karė seime tarp socialistų ir tautininkų. Tas dar sykį lyg parodo, kad socialistai myli sukauti "Šalin karė! Lai gyvuoja tautų vienybė!" bet patį namie, savo loconoj tautoj yra didžiausi pestūkai.

Pasakykit jus man; kodėl musų visi ciliški laikraščiai užstoja už vokiečių ir už kaizerį, nors vokiečiai su savo kaizeriu slopina mažas tautas aršiau negu maskoliai su savo caru Mike? Gal tai iš dėkingumo už tai, kad jų tėvas Marksas paėjo iš Vokietijos.

Ne Spurgis.

VIETINĖS ŽINIOS.

Atsidarė vakarinės mokyklos. Šią savaitę atsidarė Chicago vakarinės mokyklos. Štai surašas vakarinių mokyklų:

North Side.

Burley: Barry Ave., arti Ashland Ave. Walker: Orchard ir Center Sts. Franklin: Goethe St., arti Welle St.

Northwest Side.

Burr: Ashland ir Wabansia Ave. Goethe: Rockwell st. tarp Fullerton ir Milwaukee ayes. Schurz: Milwaukee Ave. ir Addison St. Tuley: Potomac ir N. Claremont Av. Washington: Morgan St. ir Grand Ave. Wells: N. Ashland ave., arti Augusta St.

West Side.

Scammon: Morgan ir Monroe Sts. Dante: Desplaines ir Forquer Sts. Foster: Union ir O'Brien Sts. Walsh: 20-ta ir Peoria Sts. Garfield: Newberry Ave. ir 14-tas pl.

Medill: 14-tas pl., arti Throop St. Marquette: Wood ir Harrison Sts. Jackson: Sholto ir Better Sts. Burn: 25-ta ir Central Park Ave. Frobel: 21-ma ir Robey Sts. Hammond: 21-mas pl., arti California Ave. Jirka: 17-ta ir Laflin Sts. Nash: N. Lamon Ave. ir Erie St. Lawson: W. 13-ta St. ir Homan Ave.

South Side.

Jones: Harrin St. ir Plymouth pl. Harper: 65-ta, Wood ir Honore Sts. Wendell Phillips: 39-ta St. ir Prairie Ave. McAllister: 36-ta ir Gage Sts. Lake: 47-ta pl. ir Union Ave. Seward: 46-ta St. ir Hermitage Ave. Englewood: Steward Ave. ir 62-ra St. Pullman: Forestville Ave. ir 113-ta St. Bowen: 89-ta St. ir Manistee Ave.

Augštesnės Mokyklos Technikos ir biznio kursams. Crane Technical High School: Oakley Ave. ir Van Buren St. Harrison Technical High School: W. 25-ta St. ir Marshall Blvd. Lake High School: 47-tas pl. ir Union Ave. Lane Technical High School: Division ir Sedgwick Sts.

Jose mokinama pirmų keturių savaitės dienų vakarais. Galima mokintis anglų kalbos, pietietybės dalykų ir įvairių amatų.

Pilietybės kursai. Neuzilgo žadė Fellowship House, 831 W. 33rd pl., atsidaryti pilietybės kursai lietuvams pilietybės popieras gauti. Užsirašyti reikia šios petytybos vakare. Šale pilietybės kursų, bus anglų kalbos pamokos. Kalbos pamokos yra dykai, o už pilietybės kursų busiantis paskirta maža mokestis. Kursai bus paskirti į dvi daly: norintiems antrų popierų ir neturintiems dar pirmų.

Nuo 18-tos gatvės. Spalio 2 d. American Bridge & Iron Co. dirbtuvėje likosi užmestas lietuvis Justinas Karaitis. Jisai dirbo prie geležių pjovimo. Kaž-kokių būdu pjuklas truko ir Karaitį supjaustė į dalis. Vėlonis prigulėjo prie dviejų draugijų: Palaimintos Lietuvos ir Stunų Lietuvos Vakaruoje. Spalio 5 d. vėlonis su pamaldomis buvo palaidotas.

Lietuvis F. Skirius, 1703 So. Canal st., radęs savo namų duris užrakintas, norėjo ineiti pro langą. Belipdamas, tur būt, paslydo ir nukrito iš antro aukšto žemyn, nusilauždamas koją. Sužeistas likosi nugabentas į šv. Antano ligonbutį.

Spalio 4 d. buvo visoje Chicagoje iškilmingai paminėta "taikos maldos diena." Musų gij lietuviai prie Canal ir 17-tos gatvių paminėjo tą dieną iškilmingomis muštynėmis. Net trijose vietose kilo "karė." Tulas A. P., gerai išsimaukęs, pradėjo indus mētyti nuo stalo, iš ko kilo peštynės. Nabagas A. P. išėjo iš musio su juoda akim. Po numeriu 1629 So. Canal st. moteris (ž) iškėlė tokias muštynes, kad duris ir langai išdaužyta. Trečioje vietoje, prie Mechanic gat., tula moteris T-nė, užpykusi ant vyro, pradėjo jį "šventinti" pečiaus geležgaliu. Vyras kirtu atgal šluota, ir pakilo smarki "batalija." Pribruo policija ir įsikarsčiusius skandalistus nusivežė į "šaltąją." Ir visa tai atsitiko "taikos maldos dienoje."

"Giedros" draugija, apie kurios sumanygą surengti 25 prakalbų vakarų sezoną buvo anksčiaus pranešta, pradėjo tą savo sumanygą vykdyti. Bet darbo pradžia nelabai kaip sekasi. Į pirmą Henry Booth namie parengtą vakarą kalbėtojas dēlei kaž-kokios priezasties neatsilankė. Todėl tik keletas svetintautiškių dainų padainuota. Antrame vakare kalbėjo Dr. Rutkauskas. Po prakalbų buvo žaidimų. Vakaras abelnai pavyko ir publiakai patiko. Spalio 4 d. buvo nutarta laikyti kitas vakaras. Publikos prisirinko nemažai, bet dėl nežinomios priezasties, pats rengėjas, p. Dargužis, visai neatsilankė. Visi, paėmę kiek laiko prie durų, turėjo išsikirstyti. Jaunuomenei matomai tie vakarai

patinka. Tik reikėtų rengėjams geriau dalykų rūpintis ir prižadus pildyti. — Tulas lietuvis J. V-kus, dirbęs pas Marshall Field & Co. apie 10, neteko darbo ir atsidūrė net policijos stotyje. Mat, jojo užimantyta pajaukauti. Jisai, sakoma, pamatęs gretinamį namie kokias tai merginas, pradėjęs joms iš savo darbo vietos rodyti visokius ženklus. Jos pasijautė įžeistos tuom. Buvo duota žinoti J. V-kus "bosams" ir policijai. To pasekme ir buvo darbo netekimas ir policijos stotis.

A. Booben.

"Ant Bedugnės Krašto." Praeitą nedėdienį ant Town of Lake buvo blaivininkų vakaras. Statė 3 veiksmų veikalą: "Ant Bedugnės Krašto." Vaidinimas nelabai nusišė. Kai-kurie vaidintojai silpnai mokėjo savo roles. Todėl, nors buvo matyti, kad vaidintojas galėtų atlikti rolę gerai, bet jos nemo-kėjimas viską kludė. Matomai, mažai buvo ir prisiruošimo, kadangi kai-kurie artistai vaikščiojo ne tomis durimis, kuriomis reikėjo. Tačiau buvo ir geriau vaidinusių. Labai gerai vaidino P. Virbickis (Berkus) ir V. Paukšta (Baltrus). Gerai atliko savo rolę J. Vaičis (Motiejus). Neblogai taipogi vaidino Kasnaukas (Jonukas) ir A. J. Runšaitė (Ona). Galima būtų šis-tas užmesti dar dekoracijoms.

Vakarą labiausiai pagražino deklamacijos ir dainos. Choras buvo p. V. Daukšos vedamas. Po programai buvo šokiai.

Ten Buvęs Dzukas.

Įvairumai. Numirė, gazo užtroškintas, buvęs Polski Związek Narodowy sekretorius S. J. Czechowicz, 5144 Berteau ave. Spėjama, kad jisai nusizūdęs. Prieš kiek laiko pas jį kilo nesusipratimų į lenkų Susivienijimų dēlei \$9,000; dēlei to jisai turėjo persiskirti su sekretoriaus vieta.

Praeitą nedėdienį Stanevicius sveitinėje, Town of Lake, Dr-stė Lietuvos Brolių No. 1 turėjo savo balių. Svetainė yra prie saliono. Tas artumamas veikiai atsiliepė: du komiteto nariu susipešė su vienu svečiu.

IS CICERO, ILL.

Rinkimai delegato visuotinai seimam. Rugsėjo 27 d. 4 val. po pietų Buckles svetainėje, prie 12-tos gatvės ir 49-ta Court, įvyko visų Cicero lietuvų draugijų atstovų susirinkimas. Šitame susirinkime dalyvavo 33 įgaliooti atstovai nuo 12 žemiaus paminėtų draugijų:

1 Lietuvos Myletojų Dr-stė—M. Gabraitis, Feliksas Strelčiūnas ir Antanas Milius.

2 Vyrų ir Moterų Apšvietos Dr-stė—Zigmantas Songaila, Antanas Liutkus ir Tadeušas Bartkus.

3 Tautiška Lietuvių Seserų ir Brolių Dr-stė—Mortia Pučiūns, Alex Lemontas ir Martinas Urbas.

4 Socialistų Partijos Cicero Lietuvų Skyrius—F. Bitautas, Antanas Sideravičia ir M. Burba.

5 Lietuvių S. S. A. 138 kuopa—L. Areska, K. Adomaitis ir S. Rutelionis.

6 Lietuvos Kareivių Cicero—Jonas Eidintas, Jonas Rainis ir Izidorius Jocius.

7 Lietuvių Republikoniškas Kliubas—Jonas Grušas, M. Gabraitis ir Jurgis Pocius.

8 Lietuvių Improvement Kliubas—Motiejus Šarka, Motiejus Gabraitis ir Ignacas Kutis.

9 Lietuvių Tvirtybės Dr-stė—J. P. Kvederis, Petras Grėkelis, W. Stankus ir K. P. Deviskis.

10 Vakarinės Žvaigždės Kliubas—Antanas Tumavičia, Antanas Mišėkis ir K. Gimbutis.

11 Lietuvos Tautiška Seserų Dr-stė—Franciska Belskienė, I. Skribotojas dēlei kaž-kokios priezasties neatsilankė. Todėl tik keletas svetintautiškių dainų padainuota. Antrame vakare kalbėjo Dr. Rutkauskas. Po prakalbų buvo žaidimų. Vakaras abelnai pavyko ir publiakai patiko. Spalio 4 d. buvo nutarta laikyti kitas vakaras. Publikos prisirinko nemažai, bet dėl nežinomios priezasties, pats rengėjas, p. Dargužis, visai neatsilankė. Visi, paėmę kiek laiko prie durų, turėjo išsikirstyti. Jaunuomenei matomai tie vakarai

patinka. Tik reikėtų rengėjams geriau dalykų rūpintis ir prižadus pildyti. — Tulas lietuvis J. V-kus, dirbęs pas Marshall Field & Co. apie 10, neteko darbo ir atsidūrė net policijos stotyje. Mat, jojo užimantyta pajaukauti. Jisai, sakoma, pamatęs gretinamį namie kokias tai merginas, pradėjęs joms iš savo darbo vietos rodyti visokius ženklus. Jos pasijautė įžeistos tuom. Buvo duota žinoti J. V-kus "bosams" ir policijai. To pasekme ir buvo darbo netekimas ir policijos stotis.

statyta trys kandidatai: Antanas Liutkus, Motiejus Gabraitis ir Antanas Sideravičia. Balsuota rankų pakėlimu. Pagal balsų didumą likosi: Antanas Liutkus—pirmininkas, Motiejus Gabraitis—pirm. pagalbininkas ir Antanas Sideravičia—raštininkas.

Antanas Liutkus, užėmęs pirmininko vietą, prakalbėjo į susirinkusius delegatus ir publika, meldamas ramiai užsilaukyti ir paaiškindamas šio susirinkimo tikslą; taipogi pakvietė komitetus, surengusius šitą susirinkimą, išduoti raportą. Veikęs komitetas: A. Sideravičia, M. Gabraitis ir P. Stankaitis išdavė raportą iš paskutinio savo extra susirinkimo; raportavo delegatai A. Sideravičia, B. Butkus ir B. Jonaitienė, komitetas, dalyvavęs Chicagoje priešciminiam susirinkime; raportas tapo visų delegatų priimtas.

Po to F. Strielčiūnas, M. Burba ir M. Gabraitis, turėjo trumpas prakalbas, kuriose nurodinėjo reikalingumą visiems risti vienon kruvon, prasišinti visas partijines nesantikas ir neapykantas, nes tik tuomet galėsime nuveikti didelius darbus ir pagelbėti nuvargintai tėvynei. Visų kalbėtojų kalbos buvo gražios ir rimtos. Publiškai kalbos patiko.

Toliaus, rinkta delegatas į visuotiną New Yorko seimą. Kandidatus nominavo kortelėmis; į kandidatus išrinkta trys delegatai: A. Sideravičia, M. Gabraitis ir A. Lemontas. Balsavimas buvo kortelėmis: diduma balsų likosi išrinktas Antanas Sideravičia ir įgalintas kaip legališkas atstovas nuo visų dr-ųjų Cicero miestelio New Yorko visuotiname seime.

Toliaus, visi atstovai išrinktam delegatui, A. Sideravičia, išreiškė savo draugijų norus ir patarimus. Delegatas noriai apsiėmė išpildyti visų Cicero viršminėtų draugijų norus ir patarimus ir prižadėjo darbuotis Seime sanžiningai pagal draugijų norą, savo išgale ir sutarimą lietuvų labui ir naudai.

Padengimui lėšų kelionės delegato draugijų atstovai nusprendė paskirti \$60.00, su kuom p. Sideravičia sutiko.

Dalyvavusios šiam susirinkime Cicero dr-jos lėšų padengimui, paaukavo po \$5.00: Dr-stė Lietuvos Myletojų ir Dr-stė Lietuvių Tvirtybės, paaukavo po \$10.00; viso \$70.00; smulkų aukų susirinkime surinkta \$2.50; išviso \$72.50.

Delegatui A. Sideravičiai \$60.00, už sveatinę \$5.00; liko pas išdėdinti p. Bartkų \$7.50, kurie bus pašinti ten, kur Seimas nutars siųsti ir kitas aukas.

Pabaigos pirmininkas p. Liutkus rimtai, trumpai ir gražiai paaiškino šio susirinkimo svarbą ir padėkojo už rimtą ir gražių atstovų ir publikos užsilaukymą, posėdį uždarė.

Reporteris.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. A. Boob. (Chicago). Jokių prirodymų, kol-kas, nėra, o grąžinti neuzimoka. Antrąjį raštėlį todėl atidėdame į šalį.

p. M. Budris (Lincoln, Ill.). Valstijos įstatai ir tai truputį kitaip žinri. Vazinėj' yra traukiniais pasisėpus yra skaitoma prasizengimu, už kurį kaltininkas baudziamas. Todėl juri pasisteisinimas įstatų atžvilgiu neturi jokios svarbos. Nedėsimė.

Visiems, prisilutusiems savo raštus. Peržiūrėsime ir, ką galėsime, su naudosime.

Apgarsinimai.

NIEKUOMET NEAPVYLĖ.

Kiekviena motina žino, kaip svarbu yra žinoti vaistas, kuriuom jmai gali užsitikti kiekvienaime susirgime. Mr. J. Gerlach sako štai ką: "Ilgą laiką aš vartoju Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą, kuomet tik reikalinga, ir jisai niekuomet neapvylė manęs. Jiegi visi vartotų šį vaistą, kuomet kenčia nuo vidurių ligų ir kuomet jie netenka savo apetito, jie greitai laiku pasveiktų ir dirbtų su malonumu. J. Gerlach, Box 405, Westland, Pa." Mēs taipogi tikime, kad Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras niekuomet neapvyls jūrį ir kad kiekviena motina privalėtų vartoti jį kiekvienaime susirgime atsitikime. Jisai taipogi patarinas skilvio, kepenų ir vidurių ligose ir ligose, kurios sujungtos su užkietėjimu. Aptiekose, Jos, Triner, Manufacturer, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Jeigu jūs jaučiate skausmą bykurioje kuno dalyje, patrinkite Trinerio Linimentu ir palengvinkite skausmą. Triner Linimento kaina 50c., per pačią 60c.

L. SAVICKAS, "Lietuvos" Agentas, užrašinėja "Lietuvą" apilinkėse New Britain, Conn. Pas jį galite užsakyti laikraštį ir prumeratą užsimokėti.

A. Olszewski, "Liet." leidėjas.

DRAGIJŲ REIKALAI

JAUNŲ LIET. AMERIKOJ TAUT. KLIUBO ADMINISTRACIJA, Chicago, Ill.

J. Jankauskas, Pirm., 3252 So. Halsted st.
A. Zalatorius, Pabėg., 917 W. 33rd st.
D. Gulbinas, Prot. Rašt., 3444 Auburn ave.
P. Motiejunas, Turty Rašt., 3212 Auburn av.
T. Radavičia, Kasierius, 936 W. 33rd st.
J. Mikalauskas, Užtūret.org., 3545 S. Emerald av.

DRAMOS IR GHORO SKYRIAUS VIRŠININKAI.

A. Girnas, kompoz., Mokytojas choro, 902 N. California ave.
B. Vaitiekunas, Režisierius, 3149 So. Halsted st.
A. M. Juodis, Pirm. choro ir dramų, 3252 So. Halsted st.
Mitingai atsiubna kiekvieną pirmą nedėdienį mėnesio 1-mą valandą po pietų T. Radavičiaus svetainėje, 936 W. 33-tos gatvės, ant antrų lubų. Taipgi choro ir dramų repetitijos atsiubna toje patalioje sveatinėje. Choro repetitijos atsiubna sereodomis, 7:30 val. vakare. Teatry repetitijos atsiubna petytydomis, 8-tą val. vak. Taipgi, jauni vaikai ir merginos, jei mylite prasilavinti dailėje, kaip tai atsiubna ant teatry lošimuo, tai kviesiam prigulėti prie Jaunų Lietuvų Am. Taut. Kliubo, nes J. L. A. T. K. nevieu tik užsima dainomis, lošimais, bet taipogi ir pašepa ligoje. Taipgi, kiekvienas lietuvis ir lietuvaite privalo prisidėti prie jo auk'ėjimo. Su pagarba, J. L. A. T. K.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKAS KLIUBAS.

rengia didelį iškilmingą vakarą spalio (Oct.) 18 d. 1914 m., Liberty svetainėje, 3000 Union ave. (kampos 30-tos gatv.), Bridgeporte. Pradžią 4 val. popietų.

Bus savos lietuviškos ir amerikoniškos vėliavos šventinimas. Apart to, bus Spaudos atgavimo 10 metu suaktuvių paminėjimas. Dalyvaus reikiusi kalbėtojai. Dainuos Kliubo ir kiti žinomi chorai.

Nuosirdžiai užkvičiame visas draugystes ir pavienes ypatas atsilankyti į šį didį vakarą. Su pagarba, Kliubas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Jono Vitkevičiaus, pusbrolį Vincento ir Francisiaus Vitkevičių ir dēdes Boleslavo Alisausko, visi iš Jurkatčių kaimo, Sidalvos parap., Raseinių pav., Kauno gub. Gyvena visi Amerikoje apie 14 m. Turia labai svarbų reikalą. Jų pačių, ar kas juos žino, meldžiū atsišaukti adresu: An. Vitkevičiūtė, 322 Broad st., Bridgewater, Mass.

Pajieškau savo draugų Povylo, Ignaco, Vincento ir Antano Gedarų, visi iš Bireiškių sodos, už ulėnų parap., Šiaulių pav., Kauno gub. Gyvena, girdėjau, apie Elizabeth, N. J. Jų pačių, ar kas juos žino, meldžiū atsišaukti adresu: Juozapas Dundulis, P. O. Box 254, East Millinocket, Me.

Pajieškau teisingo partnerio, su \$150.00 į hotelio bizni; turi būti pavienis; gera progą, biznis geras ir gerą vietą.

Gali padaryti gražų gyvenimą ir likti turtingu. Ypatiskai ar laišku kreipkitės: 1023 W. Madison st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kalvų sodžiaus, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiū atsišaukti adresu: Dom. Brožas, 4339 Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kalvų sodžiaus, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiū atsišaukti adresu: Dom. Brožas, 4339 Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kalvų sodžiaus, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiū atsišaukti adresu: Dom. Brožas, 4339 Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kalvų sodžiaus, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiū atsišaukti adresu: Dom. Brožas, 4339 Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kalvų sodžiaus, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiū atsišaukti adresu: Dom. Brožas, 4339 Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kalvų sodžiaus, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiū atsišaukti adresu: Dom. Brožas, 4339 Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kalvų sodžiaus, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiū atsišaukti adresu: Dom. Brožas, 4339 Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kalvų sodžiaus, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiū atsišaukti adresu: Dom. Brožas, 4339 Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kalvų sodžiaus, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiū atsišaukti adresu: Dom. Brožas, 4339 Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kalvų sodžiaus, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiū atsišaukti adresu: Dom. Brožas, 4339 Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kalvų sodžiaus, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiū atsišaukti adresu: Dom. Brožas, 4339 Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kal

RAULAI, KUR BĖGI?
NUGI PAS PETRĄ ŠLIAKI.
 mes esu labai ištrokęs. Pas jį gali-
 mes gauti atsivėdinti, nes turi puikų
 bavarų alų, rusų dešinė ir cigi-
 rus net iš Havanos. Be to jis pa-
 tariau kaip perkabtojas tel-
 muose.

PETRAS ŠLIAKIS.
 3301 S. Halsted st., CHICAGO, ILL.
 Tel. Drover 7173

Parsiduoda:—labai pigiai, dėl se-
 vintinio ligos, bučiarne ir grosernė.
 lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje.
 Biznis išdirbtas 15 metų; norintams
 pirkti gera proga. Atsiskaiti
 4330 So. Wood st., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—grosernė ir delikatesų
 krautuve, cigarių, tabako ir smulk-
 menų; geras švarus tavoras ir įren-
 gimas; kainą \$450; 4 kambariai gy-
 venimui, randos \$22.
 3220 Wallace st., Chicago, Ill.

Parsiduoda lotas:—prie 50th ave.
 Kreipkitės pas:
 Cicero (Grant Works), Ill.; \$425.00.
 Anton Visbaras,
 3112 S. Halsted st., Chicago Ill.
 Tel. Yards 3159

Parsiduoda:—Saliunas, gerose vie-
 toje, netoli lietuviškos šv. Jurgio baž-
 nyčios, gera vieta lietuviui, vieta iš-
 dirbtai per 10 metų; savininkas turi
 kitą biznį. Kreiptis antraščių:
 3201 Auburn av., Chicago, Ill.

Kas turi \$1,000 gali įsigyti gerą
 mūrinių namų prie Halsted gat., tarp
 21-mos ir 32-čios gat. Namai atneša
 gerą randą. Likusi išmokėjimui su-
 ma leidžiama lengvomis išlygomis
 Atsiskaiti reikia A. Olszewskio Ban-
 kon, 3252 So. Halsted st.

Kas turi \$500 gali įsigyti du mūri-
 nių namų keturioms šeimynoms, neša
 gerą randą. Netoli nuo Halsted gat-
 vės ir kitų tramvajų. Likusi sumos
 dalis labai lengvomis išlygomis. At-
 siskaiti reikia A. Olszewskio Banką,
 3252 So. Halsted st.

Parsiduoda:—keptuvė, namas, trys
 arkliai, du vežimai ir visi prietaisai.
 Atsiskaiti antraščių:
 2315 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

PIGIAI PARDUODU FARMĄ.

160 akrių, visa aptverta geriausio-
 mis tvoromis, pntomis ir per viduri
 pertvėta. Žemė derlingiausia iš vi-
 sų lietuviškų farmų. Javų geriau-
 sius už visus užaugin, ant tos far-
 mos žemė lygi su molu, dailioji vie-
 toj, šale kelio ir tik viena mylia nuo
 dypo; 50 akrių aramos, 15 akrių
 dobilais užsėta, akėris atneša po tris
 tonus dobilų. Šulinis geriausias; 100
 pėdų gilus, vanduo geras. Telefonas
 įvestas; man kaštavo telefono įved-
 mas \$150. Sodas jaunas ir 220 me-
 džių tik pradėjo vesti vaisių, yra 10
 vyšnių, 8 grūšios, 6 slyvos, o kiti me-
 diai geriausios obelys, kokios tik
 randasi Amerikoje. Sodas mano
 puikiai prižiūrimas. Parduodu su
 visu su gyvuliais, su mašinomis ir
 su jais, pora arklių, vertę \$500.00;
 dvi karvės ir dvi telyčios, vertos
 \$200.00; vienuolika kiaulių, vertos
 \$180.00; 10 veislinių avių, gero sorto,
 vertos \$75.00; 100 vištų. Visos maši-
 nos ir padarai beveik nauji, mažai
 vartoti. Du vežimai: vienas lengvas,
 antras stiprus vežimas, su boxais
 abu šlajos geriausio gatunko, gra-
 žios rogės pasivažinėti; pakinktai su
 vis kaip nauji. Mašina sėjama, ma-
 šina bulvių sodinimo, mašina kornų
 sodinimo, mašina pjauama ir grie-
 blama, mašina velėnų pjaujamui ir
 mašina pieno skyrimui. Du drapa-
 kal: vienas ant vieno, antras ant 2
 arklių. Akėčios, du plugai, bogė, kel-
 namas lupti mašina, kaštuojanti \$150.
 Įžinias gesolinę varomą, su ku-
 riuom gali malnas pjausti, akseji pjaui-
 ti, vandenį pumpuoti. Visokių tul-
 šių, kaip tai: šakių, grėbių, kirvių,
 pjūklų, loncuų, kalviškų įnagių ir
 stališkų tulšių ir kitokių daiktų.
 Rugiai, avizos jau iškulta, didelis ku-
 gis šlaudų ir kugis šieno; tvartas pil-
 nas šieno. Yra 15 akrių puikiai
 kornų, kurių užteks sau ir bus daug
 parduoti; 6 akrių biuzų, iš kurių ga-
 lima bus iškulti 180 bušelių, šmet
 binzai verti po \$3 bušelį ir bran-
 glius. Bulvių yra pasodinta 60 buše-
 lių. Geresnių bulvių nerasi visame
 stelte. Tikiuosi gauti iš to lauko
 1,200 bušelių gėrų bulvių. Ir palieku
 10,000 pėdų gėrų pušinių lentų ir
 balkių, gana pastatymui didelio tvar-
 to. Triobos yra geros, tvartai ma-
 laivoti, klėtis gera. Namai sąrašnis,
 krajavas, geras, šiltas. Parduodu vi-
 šką suki už \$6,000.00; tik \$2,000 tere-
 kla tuoj įmokėti, o likusius gali iš-
 mokėti per 6 metų laiką. Aš turiu
 kanečną parduoti 1 mėnesį laiko ir
 turtu išleisti ant savo didžiosios far-
 mos, kuri randasi aplinkinėje Scott-
 ville, Michigan, 18 mylių nuo farmos,
 kurią parduodu. Pirkite šią farmą,
 kad ir dvielį susidėję. Kas ją pirs,
 tas taps laimingas ir jo šeimyna bus
 laiminga. Viena pigiausių farmų, ku-
 randasi visame krašte; antra, tarp
 lietuvių ir žemė labai derlinga. Aš
 dar tebegyvenu ant jos, o jei nesutik-
 tumė, tai aš turtu gerą farmą, ma-
 žesnių, kurias esu paėmęs ant par-
 davimo aplinkinėje Scottville, Michi-
 gan. Tuoj atvažiuokit ant šio adre-
 so, kur ta mano firma yra. Aš čia
 gyvenu.

**Atlieka greitai
 pigiai
 ir
 gražiai.**

Kaip tai:
*Knygas,
 Konstitucijas,
 Vizitines ir Biznio
 Korteles,
 Užprašymus
 Ant vestuvių,
 Perstatymams ir
 Baliaus
 Programus,
 Afišas,
 Tabeles,
 Cirkuliorius,
 Bankos čekius,
 Laiškams ir
 Konvertams
 Antgalvių,
 Biznieriams
 Sieninius
 Lietuviškus ir
 Angliškų
 Kalendorius,
 Etc. Etc.*

**Naujausio stiliaus
 raidės
 graži spauda.**

**'LIETUVOS'
 SPAUSTUVE**
 3252
 South Halsted Street
 CHICAGO, ILL.

TURKITE NUOSAVIA FARMĄ.
 Daugelis apsigyvenančių pasėmin-
 gal ukinkauja ant "cut-over" giri-
 nių žemių Arkansas ir Louisianoje.
 Žemė yra sukloma po \$12 iki \$15 už
 akrą. Geri gabenimo būdai, lengvos
 slygos ant žemės. Tai yra nepa-
 prasta proga pradėti su mažu kap-
 talu ir pasidaryti patogių namų ir
 pelningas farmas. Rašykite ar kreip-
 kitės dėl informacijos. L. M. Allen,
 P. O. Box 100, Rock Island Lines, Room
 218 La Salle Station, Chicago.

ANTON KIEDIS,
 Peacock, Michigan.

**VISOKIUS
 Spaudos**

**D
 A
 R
 B
 U
 S**

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Isteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimt bagočiausių Budinku ant Bridgeporto.

PRIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.
 PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokėčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.
 ATVAŽIAVUSIEMS Chicago iš kolektoja jų pinigų, palikus kitose bankose.
 ISMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant rusų.
 SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.
 PAKDUODA šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bi-
 las ir visokias kitas išmokėtis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias būdas
 vedimo rokundų biznyje. Joki biznierių be bankos čekių negali šiandien atsa-
 kančiai savo biznį vesti.

PADARO Doviernastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.
 PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios
 nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per lai-
 škus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius iš KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
 Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
 Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

SUSIVIENIJIMAS

ISTEIGTAS 1886 M.

Kiekvieno lietuvių privalumu yra prisidėti
 prie tos organizacijos. Moka pašalpą ligoje po
 \$6.00 savaiteje ir turi keturis apsaugos laipsnius:

\$150	\$300	\$600	\$1000
-------	-------	-------	--------

Išmokėjo našlėms ir našlaičiams posmertinių pa-
 šalpų \$91,797.68; įvairiems kultūros reikalams \$8,431.18.
 Turtas išneša (1 d. Sausio 1914 m.) \$64,620.36.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
 307 W. 30th St. New York, N. Y.

LIETUVIŲ APDRAUDOS DRAUGIJA

F. A. JOZAPACIO APTIEKA
 Telefonas Yards 155 ir Yards 551.
 Užlaikome tik geriausius vaistus.
 Ypatina atveja akreipiame i gerą iš-
 pildymą receptų. Reikalui esant, mo-
 dāme pas mus kreiptis.
 Laikis tik tiems atakone, kurie pri-
 siūnė už 2c. stampą.

F. A. Jozapacis, Aptikos Provisorius.
 3601 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. O. C. HEINE
 DENTISTAS
 OFISAS—Kampus 31 ir So. Halsted gat.
 (Dyvoimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

DR. K. DRANGELIS
 LIETUVIŠKAS DENTISTAS
 VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto nuo 1 iki
 4 po pietų nuo 7 iki 9 vak. Nedėliom pagal
 sutarę.
 3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.
 Priešai A. Olszewskio Banką

Dr. A. K. RUTKAUSKAS
 2302 So. Leavitt St. Kampas 23-805 gatvės
 Chicago, Illinois

EVEŠKIO Prekybos ir Kalbų
 Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
 Mokymai:
 Angli kalba nuo pra-
 dybių iki augščiausios
 Arithmetika
 Augštesn. Matematiška
 Istorija, Geografija
 Politika Ekonomija
 G. Leveskis, Vedėjas Mokyklos
 3106 So. Halsted St., Chicago

Telefonas Humboldt 4532
 Atidara Dieną ir Naktį.
L. KAPLAN MAUDYKLIŲ CO.
 Rusiškai-Turkiškos ir vi-
 sokų rūšių maudyklės.
 1914-1915 W. Division Street
 Artl Robey st.
 Taipogi Rusiškai-Turkiškų maudyklių
 kambariai ir moterims.
 Baradaskutyn kruvoje. Chicago.

TELEPHONE DROVER 7215
Geriausia Akušerka
O. Jonikiene
 3364 S. Halsted St.
 (Kampus 34tos)
 Chicago, Ill.

NEW CITY SAVINGS BANK
 4601 So. Ashland ave., Chicago.
 A. J. BIERZYNSKI, pres.

Prima bankon pinigų ir moka 3%.
 Už sudėtus pinigus mūsų bankoj du-
 dame čekių knygtę, iš kurios para-
 syti čekiai tinka visur. Skolina pin-
 gus ant Real Estate, Perka ir pardu-
 da namus ir lotus, išsamo bankines
 skryneles (boxes) po \$2.50 metams.
 Parduoda šifortas ir siunčia pinigus
 į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, se-
 redomis, ketvergais ir subatomis nuo
 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utar-
 ninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki
 6 vakaro.

K. ZURAITIS
 PIRMAELINIS BUFETAS
 Šaltas alus, gera de-
 gtinė, kvepianti ciga-
 rai. Prima svečias:
 : kuosirdingiausiai :
 3200 SO. HALSTED ST.

Šviesa Sestančioms Akims.

Geras regėjimas privalo būti virš visko apsaugo-
 tas. Šviesos aštrumas arba murgėjimas alina
 akis. Minkštas švelnus degimas.

Rayo Lampos

yra geriausia šviesa skaitymui, rašymui arba kur-
 tik reikalinga nakčia akis vartoti.
 RAYO Lampa yra sutaisyta ant mokslisų prin-
 cipų. Jinai suteikia geriausią ir pastoviausią
 šviesą Jinai yra padaryta iš masyviško misingio—
 nikeliu baigto. Uždegama be kaminėlio arba
 klišo nuėmimo. Lengva išvalyti ir permaitinti
 knatą. Stylius kiekvieam tik-lui. Geriausios
 pasekmės vartokite Perfection Aliejų.

STANDARD OIL COMPANY
 (An Indiana Corporation)
 CHICAGO, ILL.

SENOJO HEIDELBERGO STUDENTAS

Šimtmečiais yra pildomas užpildyti svarbias vietas Vokietij-
 joje. Jodo kūnas ir protas visomet matinta geriausiai, kas bus, ir jam
 profesionali pataria vidutiniškai vartoti. Sėkio ir Apyntų alų kaip

ALMA MATER

Štai nepamėdžiotinas alus yra padarytas gerų senųjų tėsinių vokliu
 būdu ir jojo retas skanumas ir malonios ypatybės paeina tikrai iš tobulo
 alaus išdirbtystės. Jisai yra tinkamas alium tiems, kurie supranta skirtingą
 aliejų. Užsisakykite darę šiandien. Telefonuokite Calumet 5401 ir turėkite
 ja pristatyta šiandien.
 vaistu. Gaukite jo iš savo aptiekos.
 McAvoy's Malt Marrow yra puikiu toniku sveikatai ir jėgai at-
 galvinti. Žmonėms, sveikstantiems po druginį, jisai yra idealiu
 McAVOY MALT MARROW DEPT., CHICAGO.

Naujas Savaitinis Laikraštis "ATEITIS"

"Atėitis" yra bėparatyviškas laik-
 raštis, taraujantis jaunimo
 ir kultūros reiklams. Tal-
 pina daugybę įvairiausių ži-
 nių. Didelio formato, 8 pusl.
 Kaina tik \$1.50 metams, o
 85c. pusel metų.

"Atėiti" išleidinėja bendrovė, in-
 korporuota ant \$25,000. Da-
 bar laikas užsirašyti "Atėi-
 ti". Reikalaukit vieno nume-
 ro pažūrėjimui uždyka.

Adresuokit taip:
"ATEITIS"
 366 W. Broadway,
 SO. BOSTON, MASS.

JONAS KULIS
 3259 So. Halsted st., Chicago
GENERALISKAS AGENTAS

Lankosi Chicagoj, užrašinėja
 "Lietuvą". Renka apgarsinimus
 ir šiaip spaudos darbus. Perka
 namus, lotus ir parduoda. Ir
 šiaip suteikia informacijas bizni-
 reikalauose.

A. Olszewski,
 "Lietuvos" leidėjas.

PETRAS VAITIEKUNAS
 "LIETUVOS" AGENTAS
 lankosi dabar Chicagoje. Pas jį
 galite užsisakyti "Lietuvą" ir prenu-
 meratos pinigų užsimokėti.

A. OLSZEWSKI,
 "Lietuvos" leidėjas.

**Pasirinkimas iš Puikių Augs-
 tos Rušies Vartotų Planų \$150**

Mes esame pažymėję penkis augstos rūšies
 vartotus planus nepaprastai kaina \$150. Cia
 yra proga įgyti gerą planą už labai mažai pin-
 gų. By vienas iš šių penkių planų užgėd-
 dina daugelį metų. Šie planai yra įvairių
 padarymų ir įvairių pėlinių, tati jys galite
 pasi tarp jų tikrai tai, ką jys turite omeny-
 ti. Toliaus, turėkite omenyje, kad šie instru-
 mental yra padaryti mūsų pačių dirbtuvėje ir
 kad mes garantuojame, jog jie liuosi nuo vi-
 sokio paslėptų ydų. Mes leisime pilną kainą,
 užmokėti už vieną šių planų, pridėsi po-
 naujo augstesnės rūšies piano by kada laik-
 imokėjimas \$5.00 užtikrins vieną šių instru-
 mentų.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Lyon & Healy
 Didžiausia Pasaulyje Muzikos Įstaiga
 Wabash Avenue ir Adams Street

Telephone: Monroe 6020

SOKIŲ MOKYKLA

Mokina Dovanai Paskirtais Vakarais
 Waltz, Two-Step, Tango ir kitokius
 Europiškus ir Amerikoniskus šokius.
 Meldyti atsilankyti šiomi antraščiu:

JULIJONAS SILKAUSKAS
 1122 So. Desplaines st. Chicago
 Kamp. 703 W. Bunker st.

LIETUVIŠKA BANKA
 Town of Lake Savings Bank
 Joseph J. Elias, Savininkas
 4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Prilame pinigų į Banką užde-
 jimui nuo vieno dolario ir daugiau
 ir mokame trečią procentą ratomis
 ant metų. Siunčiame pinigų į vi-
 sos svieto dalis pigiai, greitai ir tel-
 singai, o sveitimi žemių pinigų mal-
 nome, perkaime ir parduodame. Par-
 duodame šifortas ant visų linijų ir
 krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus
 ant geležinkelio po visą Ameriką ir
 Europą.

Mūsų Bankas išdirba ribokius raštus
 ir dokumentus visose kalbose ir du-
 da rodą lietuviams visokios atsai-
 tikimose ir reikalauis ypatingai tr-
 pė laiškus. Tik kreipkitės viršmėn-
 to antraščiu.

Lietuviškų Knygų Krautuve.

Mylėtojai gėrų knygų norinti
 išlaivinti savo protą ir išsimokinti
 anglišką kalbą, kviečiami pirkti
 knyvas iš mano krautuves. Čia
 gaunama visokios lietuviškos
 knygos, taipgi angliškos ir lenkiš-
 kos ant užsakymo. Scenos myle-
 tojų rateliai imdami kompletas,
 s. v. gausna papiginta kaina. Krau-
 tuve adara kas vakaras.

M. J. DAMJONAITIS
 901 West 33-rd St., CHICAGO, ILL.

